

N:o 7

15. VIII. 1930.

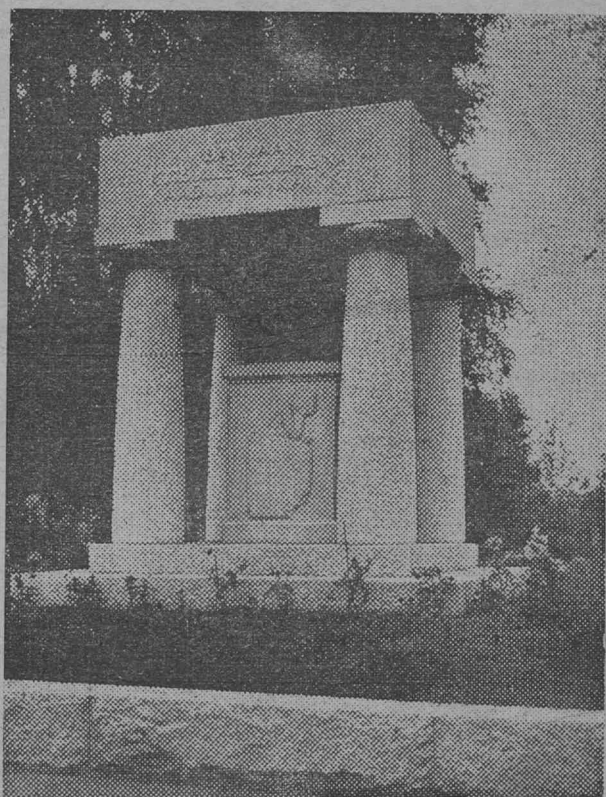
Sirkusk. 3
s.-dem. Puoluetöimistö

HERÄÄ SUOMI!

Sanoista tekoihin!

Aktivistit

**Kuritan
sanfaripatjas**

TOIMITUSKUNTA:

K. R. Kares, Vihtori Kosola (vastaava päätoimittaja), Iivari Koivisto, Vihtori Herttua, Vilho Viita (toimitussihteeri), Yrjö Nikula (taloudenhoitaja), Kustaa Lahdensuo, Antti Isotalo, Paavo Osola, Heikki Jokilahti, Juho Ekola, O. A. Hokkanen, Juho Tala, R. von Essen, Hille Sipilä, Arvo Sihto, Martti Rantanen, Kalle Varpula, Viljo Knaapi, V. Särkijärvi, Lenni Laakso, Onni Porkka, Matti Similä, Heikki Alamäyry, Lauri Haikola.

Irtonumero 3 mk.

Kokkolassa suositellaan seuraavia liikkeitä:

M. A. SLOTTE & C:o

KOKKOLA PIETARSAARI
Puh. 76 Puh 209

Paikkakuntien
suurin

kenkä-,
nahka ja
valjaskauppa

Valokuvaamo Pallas

*Isokatu 7,
vastapäätä Kokkolan toimitusta*

Omistaja

Artturi Vierimaa

*Valokuvien kehitystä ja kopiointia
suoritetaan nopeasti ja
halvalla.*

Parturiliike

*avattu Isokatu 7
Kultaseppä O. Niemen liiketalossa.*

.....

Huolellinen työ. Puhdas käsittely.

Suosittelaa.

**Osakeyhtiö
Alfr. Björklund**
Perust. 1878
Kokkola

Siirtomaa-, Kangas- ja
Lyhyttavaroita sekä
kotimaisia tehdastuotteita

**Tukuttain ja
Vähittäin**

Oy. Yhtyneet Sahat

THE UNITED SAWMILLS LTD.

KOKKOLA

Sahat ja höyläämöt
Ykspihlajassa ja Oulaisissa

Puuseppätehdas
Oulaisissa

Veljekset FRIIS OY.

Konepaja ja Valimo
KOKKOLA—YKSPIHLAJA

VALMISTAA M.M.

Lämmityslaitoksia

kirkkoihin, seurojen taloihin y.m.

Kaikenlaisia alaan kuuluvia kor-
jaustöitä tehdään ensiluokkaisesti
ja kohtuhinnoilla.

Kokkolassa suositellaan seuraavia liikkeitä:

Kansallis-Osake- Pankki

Suomalainen suurpankki

Haarakonttoreita kaikissa valta-
kunnan tärkeimmissä liik-
keskuksissa.

.....

Edulliset talletus- ja lainausehdot.

O.Y. Elis Åström

Kokkola

Puh. 285

*Paikkakunnan suurin KANGAS- ja
VAATETUSLIIKE.*

SUOSITELLAAN.

Kokkolan Panimo

Kokkola .. Puh. 44

.....

Tilauksia maaseudulle toimitetaan

Kokkolan Kirja- ja Paperikauppa

Kokkola

Puh. 559

.....

Musiikkitarpeita hyvä valikoima.

Hotelli-Seurahuone

Kokkola

*Ainoa ensiluokan Hotelli
paikkakunnalla.*

Suosittelaa.

Oy. Vuota- & Nahkakomppania

Kokkola

Oy. Alfr. Björklundin Rautakauppa

Kokkola

—

Tukku- ja Vähittäiskauppa.

Kokkolan Krominahkatehdas OY

Kokkola

Puhelin Konttori 41

„ Tehdas 365

—

Suosittelee valmisteitaan.

Tiedättekö

että varastossamme aina löytyy huolellisesti
valmistettuja

Huonekaluja

halvalla yksinkertaisimmista hienoimpiin.

A. SILANDER

KOKKOLA

Pormestarinkatu 10. Puhelin 86.

Kahvila MAXIM

KOKKOLA

PUH. 545

Avattu kultaseppä O. Niemen liiketalossa
Isokatu 7.

—

Tilauksia kannetaan kotiin.

Kokkolassa suositellaan seuraavia liikkeitä:

Vihlman'in Rohdoskauppa

KOKKOLA

Isokatu 13

Puh. 51

—
Suositellaan.

PUKUJA, PALTTOITA
HATTUJA, KESÄLAKKEJA

halvalla
Puh. 399

H. Haglund & C:o

Asemaravintola

Kokkola

Puh. 562

—
Suositellaan.

Asianajotoimisto

Helge Slotte

Kokkola

Puh. 258 ja 601.

Jyväskylässä suositellaan seuraavia liikkeitä:

**HYVÄ KOHTELU
NOPEA TOIMITUS
HALVAT HINNAT**

*on liikkeemme
tunnussana*

**Sisä-Suomen
Rautakauppa
Oy.**

Puhelimet 270, 268 ja 62.

SUORITTAKAA OSTOK-

SENNE aina erikoisliik-
keistä, sillä niistä teette
sen omaksi eduksenne.
Ne omistavat lajitelluim-
mat varastot ja ammatti-
taitoisen henkilökunnan.

Oy. Keski-Suomen Rautakauppa

Jyväskylä

Puh. 50, 164, 240 ja 804.

Jyväskylän Rauta-Osakeyhtiö

Tukku- ja Vähittäiskauppa.
Jyväskylä.

RAKENTAJAIN PUTKI O.Y.

Jyväskylä — Kauppak. 11
Puhelin 603.

Lahdessa suositellaan seuraavia liikkeitä:

Puisto Hotelli
Lahti

Viihtyisä talo kaikille
matkustavaisille.

Lahden Pelti- ja Metallitehdas Oy. (Ent. J. H. TÖRNROOS)

PELTI- JA METALLITEHDAS
RAUTA- JA METALLIVALIMO
LAHTI

Puhelimet: Konttori 50, TEKN. JOHT. 1150.

Lahden Puuseppätehdas

Aug. Avonius

Lahti.

Valmistaa erikoisalana

Huonekaluja

Politiikka ratsastaa.

Puoluepolitiikka näyttää vielä elävän varsin sitkeässä — ei kyllä niinkään paljon itse kansan ajatuksissa, mutta sitä enemmän puolueäänitorvien, sanomalehdistön johtotähtenä. Kun kansanliikkeen taholta tarjottiin porvarillisille ehdotus teoksi, nim. vaaliliittoajatus, ovat puoluepoliitikot ottaneet sen kiitollisuudella vastaan, mutta siinä mielessä, että tästä ajatuksesta saatiin ensiluokkainen riitakapula.

Ja siinä mielessä onkin vaaliliittoajatus viime viikkoina ahkerasti lehdistössä pohdittu. Ensimmäinen seikka, joka tässä suuressa hyvässä asiassa oli poliitikkojen mielestä pahasta, oli se, että se lähti alkuun ei minkään erikoisen puolueen, vaan kansanliikkeen taholta. Kun kansanliike oli nopeasti kehittynyt niin valtavaksi ilmiöksi, että se pystyi antamaan voimastaan näytteen, talonpoikaismarssin, hiljentyivät hetkiseksi nekin porvarilliset äänet, jotka vielä marssin aattopäivinä uskalsivat ennustaa sitä sekasorron alkuhetkeksi, ja päinvastoin olivat pakoitettuja lausumaan ihmettelevän tyytyväisyytensä sen rauhallisesta ja vakuuttavasta onnistumisesta. Mutta kun talonpojat olivat painuneet kotiinsa heinätoihiin, sukelsivat poliitikot taas esiin entisine tunnuksineen.

Lapuanliike antoi vaalijulistuksensa, ja se jo sinänsä oli pahasta. Poliitikkojen mielestä liikkeen olisi pitänyt tietysti kuolla siihen paikkaan ja jättää asioiden jatko tämän "manööverin" jälkeen ilman muuta heidän hoidettavakseen. Olihan suorastaan ennenkuulumatonta, että kansalaiset, jotka tässä suuressa asiassa, kommunismivastaisessa taistelussa, eivät tunnustaudu minkään puolueen johdettaviksi, uskalsivat nyt ruveta määräämään tulevien vaalien tunnusta ja esittämään, vieläpä jyrkänlaisena vaatimuksena, että taisteluun vaaliurnilla on käytävä isänmaallisessa vaaliliittoutumassa. Olihan ennenkuulumatonta, että vaaliasioista puhuvat ja päättävät muutkin kuin puolueitten viralliset elimet, piiritoimikunnat y.m.s., että siitä puhuu (vain puhuu!) kansanliike, joka juuri oli noussut puoluevillitystä vastaan. Tämä oli kansanliikkeeltä sellainen "kuolemansynti", että se jo sinänsä nosti poliittisen kuohon korkealle. Kansalaiset lienevät jonkinverran tutkistelleet porvarillisten vapaamielisten siipien lehdistöä näinä viikkoina ja nähneet, miten monissa julkisen sanan palstoissa, jotka juuri oli omistettu sanoin ja kuvin talonpoikaismarssillekin, nyt on laskelettu moninaisia poliittisia viisauksia tästä ennenkuulumattomasta vaatimuksesta.

Mutta kun poliitikot ovat saaneet havaita, ettei yhteistä kansaakaan sentään niin kovin pahasti huulesta vedetä, ovat he panneet legion parhaita kyniään pyörimään näyttääkseen kansalle, miten moninaiset "vaalitekniset seikat" ovat esteenä vaaliliiton muodostamiseksi tai miten vaaliliitto matkaansaattaisi suurta vaalihaluttomuutta j.n.e. Kaiken vastustuksen takana on kuitenkin ollut vain se, että puoluepomot tahtovat pitää viimeiseen saakka kiinni n.k. pyyteistään. Sillä onhan selvää, että liittoutuminen vaatii aina myöskin uhrausta (siinä kyllä siis "vaaliteknisistä esteistä"). Näihin pieniin uhrauksiin eivät puoluedemagoogit kuitenkaan ole halukkaita. Miksi? Siksi, että heistä on omakohtainen, puolue- tai henkilövoitto sittenkin loppujen lopuksi paljon tärkeämpää kuin yhteinen, näitten vaalien suuri päämäärä, jota hekin kyllä juhlallisesti, noin periaatteessa, ilmoittavat kannattavansa — kun eivät enää julkisesti uskalla kansan silmissä asettua kansanliikettä suoralta kädeltä vastustamaan.

Korkea poliittinen noppapeli alkaakin, kun tässä sillä taholla on voitettu tärkeätä aikaa, kasvattaa hyviä hedelmiä. Erinäiset puolueitten vaalijulistukset on rakennettu niin ovelille perusteille, että puolueitten suoraan johdoistaan riippuvat piirikokoukset tarrautuvat kiinni vaaliliitolle asetettuihin ehtoihin niin kiivaasti, että ne niitten perusteella ilman muuta hylkäävät vaaliliittohankkeen — niinkuin tätä kirjoitettaessakin jo on ehditty todeta. Tai missä vaaliliittoja saadaan syntymäänkin, ei kuitenkaan pysytä kansanliikkeen vaatimuksessa henkilöihin nähden, mikäli on kysymys ehdokkaitten selvästä ja tinkimättömästä isänmaallisuuskannasta vastaisiin tekoihin nähden. Ja varmalta näyttää, että mikäli vaaliliittoja syntyy yleisemminkin, syntyy myös porvarillisia hajoituslistoja vastapainoksi kansanliikkeen jo tälle ensimmäiselle toivomukselle isänmaallisten aines-ten yhdistämiseksi ensi vaaleissa.

Näin pitkällä ollaan taas. Se on erittäin kuvaavaa sille voimalle, millä puoluepeli meillä terrorisoi yleistä yhteiskunnallista toimintaa. Mutta kun otetaan huomioon se vaara, mikä tällaisesta hajoittavasta omaneduntoiminnasta juuri tällä hetkellä on, nim. se vaara, että vaalien tulos ei vastaakaan yhteisen tunnuksen johdolla asetettuja toiveita, niin silloin on meillä syytä jo nyt näin etukäteen kysyä, vastaavatko hajoittajat ajan tullen tekonsa seurauksista. Astuvatko he areenalle vai löydetäänkö

Eräs oikea vaalijulistus.

On totuttu siihen, että jos jonkun julkilausuman tai kehoituksen alla mainitaan minkä työväenjärjestön nimi tahansa, niin on sellaisen julistuksen sisällössä jotakin epäisänmaallista vieläpä ryssällekin häiskahtavaa. Nyt kun kommunistiemme ääni on vaimennettu hytтын surinaksi, ovat sosialidemokraattimme sen sijaan tahtoneet työväestölle vaali- y.m. julistuksissaan veisata vanhoja isänmaattomia virsiä. Siitä syystä on ollut suurta nähdä V a p a a n T y ö v ä e n l i i t o n vaalijulistus, joka lyhykäisyydessään ja suorasanaisuudessaan tulkitsee tämän liiton kannan isänmaan asiassa. Työväestömme, joka on hapuillut sinne ja tänne, kääntänyt kasvonsa vuoroin itään ja länteen, internationaalesta toiseen, voi nyt hyvällä syyllä kerääntyä tämän liiton ympärille ja rakentaa vankan muurin niin itää kuin länttäkin vastaan.

Vapaa Työväenliiton vaalijulistus.

Vapaa työväenliitto on antanut seuraavan julkilausuman:

Vapaa Työväenliiton keskushallituksen toimeenpaneva valiokunta käsitellessään kokouksessaan t.k. 6 päivänä nykyistä valtiollista tilannetta ja tulevia eduskuntavaaleja on tullut siihen tulokseen, että nyt jos koskaan tarvitaan isänmaallisten eri puolueiden yhteisrintamaa kommunismin täydelliseksi hävittämiseksi maastamme ja työrauhan turvaamiseksi toisin ajatteleville työläisille. Vapaa Työväenliitto ei hyväksy, että maassamme työväestön nimissä harjoitetaan uskonnonvastaista ja maanpetoksellista toimintaa. Samalla tahtoo liitto velvoittaa, että jokainen isänmaataan rakastava kansalainen käy vaaliurnalle antamaan äänensä niiden ehdokkaiden listoille, joiden isänmaallisuus on horjumaton.

Helsingissä, elok. 6 päivänä 1930.

Vapaa Työväenliitto r.y.

Ernest Hedborg.

Keskushallituksen puheenjoht.

Eino Harmio.

Keskushallituksen sihteeri.

heidät taas kellareistaan? Sillä se peli, jota nyt vieläkin pelataan, on jo tulella leikkimistä. Herrat puoluekonsulit ja -konsulentit kai tietävät, että näissä vaaleissa nyt koetetaan viimeisen kerran, onko meillä mahdollisuuksia tuhota kommunismi laillisin keinoin vai täytyykö tarttua lippuäänestystä tepsivämpiin keinoihin?

Nyt koetetaan, mutta sen jälkeen ei enää!

Professori- triumviraatti.

Kuten tiettyä, ovat ruotsinkieliset kansankeroksemme ottaneet Lapuanliikkeen omakseen ilahduttavan suuressa määrässä. Poikkeuksen tekevät vain ne piirit, jotka vanhalta muistilta sokeasti seuraavat äkkijyrkkiä poliittisia johtajiaan. Se ei ole ihmekään, kun otamme huomioon, että näitten johtajien hallussa on koko ruotsalaistemme lehdistö, ja sikäläinen kansanosasi vain vaivoin on saanut tietää asian todellisen laidan, s.o. ne motiivit, joista kansanliike on lähtöisin.

Ruotsalaisten päälehti, Amos Anderssonin "Hufvudstadsbladet" ja aikakauslehti "Nya Argpus" panivat äskettäin lukijakuntansa silmänlumeiksi kolme professoria kirjoittamaan päivän tekstistä.

Prof. Gunnar Castren kirjoitti, että "hallituksen suurin ja tärkein tehtävä on lain arvovalan palauttaminen ja henkilökohtaisen loukkaamattomuuden puolustaminen. Yksityisistä ryöstöteoista on tehtävä loppu ja niiden piilottelevat tekijät on saatettava rangaistukseen". Meistä on suurin ja tärkein tehtävä kommunismin tuhoaminen. Prof. C. kai on sitä mieltä, että hallituksen on jokaista kommunistia varten palkattava henkivartio, ja sitten kaikki lapualaiset "tekijät" Tammisaareen.

Prof. Yrjö Hirn lausuu pitävänsä vakavimpana nykyisessä tilanteessa sitä, että "fascistit", jotka itse ovat vastuuttomia, vetoavat vastustajainsa isänmaanrakkauteen ja vastuuntuntoon". Selittäähän pirukin raamattua, vaikka omalla tavallaan. Kansanliike, jota hra estetiikan professori nimittää fascismiksi, ei saisi kai lainkaan puhua siitä, mille koko liike rakentuu, nim. isänmaanrakkaudesta, eikä varsinkaan kysyä vastustajalta, tuntee se tätä käsitettä. Me olemme sitä mieltä, että kommunismia ei kivistä estetiikalla.

Prof. R. A. Wrede tekee ehta poliittisen keksinnön. Aluksi hän tunnustaa, että liikkeemme "on lähtenyt mitä kunnioitettavimmista isänmaallisista vaikutteista ja se on ollut välttämätön tehokkaiden toimenpiteiden saamiseksi taistelussa kommunistista ruttoa vastaan, joihin toimenpiteisiin ilman sellaista herätystä todennäköisesti ei olisi ryhdytty". Mutta sitten lisää kirjoittaja, että "tämä mahtava kansanliike on asettunut lain ja valtiovalan yläpuolelle ja siten muuttunut vakavaksi vaaraksi yhteiskunnalle." Tämä professori ymmärtää siis motiivit, mutta vain ne. Vaikuttimet ovat hyvät, mutta niitä ei saisi muuttaa teoiksi. Kysyä sopii: eikö kommunismi olekaan vaara, ja jos on, onko se pienempi vaara kuin jonkun polsun kyydittäminen kotimaahansa?

Voihan sitä asioita selittää monella tavalla. Eräät muutkin suuruudet, kuten ent. tunnettu itsenäisyysmies Eirik Hornborg, ovat edellisten

Lapuanliike ja itsesäilytysvaisto.

Me tiedämme, että maamme sosialidemokraattisen puolueen johtajat ryhtyivät viime valtiopäivillä puolustamaan "äkkijyrkkiä veljiänsä" kommunistijohtajia äänestämällä sellaisten lakiehdotusten puolesta, jotka antoivat kommunisteille hengähdysaikaa. Me tiedämme, että Lapuan liikkeen ja Suomen Lukon valtuuskunnat käsittivät tämän sosialistijohtajien menettelyn taisteluhaasteeksi herännyttä kansanliikettä vastaan. Me tiedämme myöskin, että mainitut valtuuskunnat tällöin ilmoittivat ehdottoman vaatimuksensa olevan, että vaaliliitto saadaan aikaan niiden kansalaispiirien kesken, joille isiemme usko, syntymämaamme ja koko kansamme menestys ovat kalliita. Vielä me tiedämme, että sanotut valtuuskunnat vaativat tähän vaaliliittoon ehdokkaita, jotka tunnetaan heränneen kansanliikkeen tinkimättömiksi kannattajiksi. Meidän tehtäväksemme valtuuskuntamme ilmoittivat sen, että oli sääli estettävä kaikki ilmaukset, missä puolueiden erikoispyrkimykset tehdään yhteistä rintamaa rikkoiviksi.

Tähän vaalijulistukseemme ovat vanhat puoluejuonittelijamme nyt vastanneet. Eräät edistyspuolueen johtomiehet ovat panneet jyrkän vastalauseensa vaalijulistustamme vastaan ja nähneet siinä vain raskaita uhkauksia. Myöskin eräät maalaisliiton johtomiehet ovat panneet jyrkän vastalauseensa kaikkea sellaista painostusta vastaan, jota he pitävät sekaantumisena maalaisliiton sisäisten asioiden järjestelyyn. Vielä ovat eräät ruotsalaisen puolueen johtomiehet Vaasan läänin eteläisessä vaalipiirissä asettuneet vastustamaan vaaliliittoajatustamme. Mainitut puoluepoliitikot ovat kaikki olleet vähän kiertäen kaartaten tätä vaaliliittoajatustamme vastaan. Tässä yhteydessä ovat vielä eräät ruotsinkieliset juonittelijat kirjoituksissaan käyneet harmaantuneen pääministerimme Pekka Svinhufvudin kimppuun ja muudan edistysmieliseksi porvariksi itseään nimittävä henkilö on eräässä sosialistilehdessä jo tehnyt hyökkäyksen maamme suojeluskuntiakin vastaan. Maalaisliiton, ruotsalaisen puolueen ja edistyspuolueen valtavan enemmistön ja parhaimmiston kanta ei kuitenkaan ole sama kuin edellämainittujen puoluepoliitikkojen. Näin rikotaan valkoista rintamaa itsesäilytysvaiston opasta-

tavoin tuijottaneet itsensä sokeiksi lainkirjaimien vieläpä pisteisiin ja pilkkuihinkin. Nyt on kuitenkin hetki, jolloin pilkkukuumme ei auta, vaan on mentävä suoraan eteenpäin.

On mieltäkiinnittävää nähdä, mitenkä esim. yllämainitun professoritriumviraatin sananselitys saa vastakaikua niissä, joille se on tarkoitettu.

minä. Suomen Sosialidemokraattikin tunnustaa käsityksensä olevan, että sanottuja puoluejuonittelijoita on tähän menettelyyn johdattanut heidän oma etunsa eikä koko kansan etu. Mitä on meidän ajateltava, kun juonittelijoiden ystävälläkin on tällainen ajatus!

Sanotut puoluejuonittelijat itse eivät kuitenkaan ole tunnustaneet toimintansa aiheuttajaksi Suomen Sosialidemokraatin mainitsemaa syytä, vaan aivan toisenlaisia syitä. Välistä ovat he selittäneet olevansa vaaliliittoajatusta vastaan vaaliteknillisten vaikeuksien vuoksi, välistä taas sen senvuoksi, että heidän sisunsa on noussut, kun heille entisille määrääjille on uskallettu antaa käskyjä. Tällaisia verukkeita ei tietenkään voida ottaa vakavasti, sillä näin tärkeän asian ratkaisuun ne eivät saa vaikuttaa. Myöskään eivät tällaiset verukkeet ole omiansa kohottamaan esittäjiensä arvokkuutta, vaan tuntuvat hiukan naurettavilta.

Vakavampaa huomiota ansaitsevat sensijaan jotkut toiset näiden vanhojen puoluepoliitikkojemme esittämät ajatukset vaaliliittoa vastaan. Eräät maalaisliiton johtomiehet esimerkiksi asettavat vaaliliittoon yhtymisensä ehdoksi sen, että kaikki vaaliliittoon kuuluvat puolueet yksimielisesti vaativat laillisen järjestyksen ja yhteiskuntarauhan palauttamista maahan. Omasta mielestämme me Lapuan liikkeen kannattajat tätä juuri vaadimme. Ennen kaikkia muitahan me olemme vaatineet, että se Korkeimman oikeuden tuomio, jolla kommunistipuolue on julistettu laittomaksi, pantaisiin täytäntöön kaikkine johtopäätöksineen, sekä että Jumalan laki jälleen tunnustettaisiin tuomioistuimissamme voimassaolevaksi oikeudeksi ja senmukainen järjestys ja rauha maahamme palautettaisiin. Täytyy kuitenkin epäillä, että edellämainituf maalaisliiton vanhat johtajat ovat tarkoittaneet laillisen järjestyksen ja yhteiskuntarauhan palauttamisella maahan hiukan toista kuin me. He ovat luultavasti vaatineet, että meidän on uhrattava Suomen lain muodolle ne miehet ja nuorukaiset, jotka ovat uskaltaneet ryhtyä oma-aloitteeseen toimintaan kommunistijohtajiamme vastaan. Uskon, että nämä miehet ovat valmiit uhrautumaan ja tulemaan pyynnöstämme tuomittaviksi, jos ainoastaan tällä ehdolla saadaan syntymään isänmaallisten kansalaispiirien vaaliliitto, joka kykenee takaamaan, että kommunismi tulevalla valtiopäivillä kukistetaan. Silloin nimittäin nämä miehet tietävät, että he eivät turhaan kärsi. Silloin en myöskään usko, että kukaan yksityinen Lapuan liikkeen kannattaja enää ryhtyy oma-aloitteeseen toimintaan.

Nähtävästi vanhat puoluepoliitikkomme eivät kuitenkaan kykene antamaan meille edellämainittua takuuta. Tällöin ei meillä myöskään ole mitään järkevää syytä yhtyä niihin, jotka moit-

HERRA LAVONIUS.

"Ken ei ole meidän kanssamme, hän on meitä vastaan."

Tämän lauseen, joka Lapuanliikkeen taholta on esiintuotu, olemme tässäkin lehdessä jo ennen esittäneet. Suuri osa lipiraaleista ei ole kuitenkaan vielä uskovinaan tätä. Epäuskoisin tuomas on, kuten tiettyä, puoluepolitiikassa jo pitkiä aikoja erinomaisella "menestyksellä" soudellut Henki-Suomen pääjohtaja V. A. Lavonius. Hän on herra, jolle sattumoinen menestys on noussut päähän jo pienestä pojasta pitäen. Lapuanliikettä vastaan hän on nostamassa erikoista vastaliikettä ja sitä varten tiedetään hänen tehneen viime aikoina pitkiä matkoja omainsa luo, m.m. Ouluun ja Savonmaahan päin. Tällä hetkellä emme vielä voi sanoa mitään matkojen tuloksista. Mutta ainakaan kaikkialla eivät hänen hengenheimolaisensa ole tarttuneet syöttiin, vaan ovat ainakin paikoin asettuneet vaaliliiton kannalle.

Kun hra V. A. L. on lähtenyt teilaamaan vaaliliittoajatusta ja yleensä Lapuanliikettä, tekee hän sen täysverisenä sosialistina selittäen m.m., mitenkä talonpoikaismarssi saatiin toimeksi vain sentakia, että Lapuanliikkeen johto antoi tunnetun julistuksen, että kommunismin vastustaminen on sen ainoana päämääränä. Sitten hra L. puhuu Lapuanliikkeen ohjelmasta tarkoittaen sillä nähtävästi niitä ennakkotietoja, joita tarkistamattomina näkyi lehdissä hiukan jälkeinpäin. Tämän, jota hän ilman muuta nimittää liikkeen ohjelmaksi, hän sanoo häipyneen kansalaisten tietoisuudesta "matkatouhun ja Helsingin juhlamenojen takia" keksien, että liikkeen johto kuitenkin kokonaan "muilla keinoin on pyrkinyt saamaan maassamme vallan omiin käsiinsä". Vaikka ei edes yhtään liikkeen johtomiestä lähtenyt hallitukseenkaan! Kirjoittaja nähtävästi tähtääkin juuri siihen, että Lapuanliike tällä tavoin tarkoituksellisesti on oppositiossa, koska hän lisää, että "liikkeen mainittuina keinoina ovat hallituksen arvovallan vähentäminen ja eduskunnan pitäminen uhanalaisena". Hra L:n mielestä tietysti nykyinenkin hallitus — joka kuitenkin on suoranainen seuraus Lapuanliikkeestä — on arvovallaltaan niistä vähäisimpiä!

Eduskunnan uhanalaisena pitämisellä kirjoit-

tivat näitä miehiämme, joiden tekojen aiheen me niin tavattoman hyvin ymmärrämme. Sensijaan on meidän pidettävä huoli siitä, että herännyt kansanliike viedään voittoisaan loppuun. Me emme saa antaa vanhojen puoluejuonittelijoidemme tuhota työtämme. Lapuan liike on pidettävä kuossa. Se ei saa hajota eikä joutua sekasortoon.

Käyköön vaaleissa miten tahansa, on niiden jälkeenkin tällä liikkeellä paljon tehtäviä, mistä syystä meidän on kuljettava epäroimatta kohti asettamaamme päämäärää.

Hyvinkäällä, 6 päivänä elokuuta 1930.

Olavi Linnove.

taja tarkoittaa paria viimeajan tapausta, perustuskivaliokunnan puhdistamista ja Hakkilan kyyditystä kehuun samalla, mitenkä eduskunnan varapuhemiestä (Hakkilaa) ei lapualaisten (?) esiintyminen ole mieskohtaisesti pelottanut! Onkohan hra Lavonius ollut mainitulla kyyditystretkellä mukana, koska hän tietää tällaista?

Hra L. palaa vielä Helsinginmarssiin ja mainitsee, "ettei sen tarkoitus olisi kaivannut eduskunnan hajoittamista eikä uusia vaaleja. Eduskunta oli valmis säättämään kaikki tarpeelliset lait kommunismin kukistamiseksi." Tällainen keksintö on jotain primaa. Mutta hra L. kuuluu niihin, joitten mielestä kommunismin kukistamiseen riittää lavoniusmainen valistustyö — tai ehkäpä kommunistien hengen vakuuttaminen Suomi-yhtiössä!

Puhuessaan Lapuanliikkeen valtuuskunnan uusien vaalien nojalla tavoittelemista päämääristä — joitten syhteen kellään sisälukutaitoisella kansalaisella ei pitäisi olla mitään epäselvää — sanoo tämä vakuutusherra: "ne ovat kaukana Helsinginretken tarkoitusperästä." Ja tällaisten juttujen nojalla — joitten hän edelleenkin arvelee käyvän kansaan täydestä kuin väärän rahan — hän sitten varoittaa omaa puoluettaan vaaliliittoon käymästä. Siinä on meillä vastaliikkeen johtaja, joka vielä kauvan saanee odottaa presidentinpaikkaa.

Tähän maailmanaikaan esiintyy paljon ja monenkarvaisia valehtelijoita, mutta kyllä Lavonius sentään on yliveto. Sellaisen miehen taitteelliset taipumukset olisivat arvossaan parhaiten jossakin Hippodrom-sirkuksessa, missä saa halvalla katsella käteviä silmänkääntäjiä.

Mitä hänen "vastaliikkeeseensä" tulee, muodostuu se noin heikoilla perusteilla Don Quijoten tuulimyllyretkeksi.

Helsingin kaupunki sairastaa lavoniustautia.

Mikä on eroitus Helsingin kaupungin ja syrjäisimmän maalauskunnan välillä?

Maalauskunnassa ymmärretään kommunistivaara, mutta Helsingissä saavat kommunistit määrätä ja hallita.

Suuressa kansallisjuhlassa Talonpoikaismarssin päivänä vakuutusyhtiö Suomi johtajansa Lavoniuksen määräyksestä jätti toimitalonsa liputtamatta. — Nyt on tässä yhtiössä vakuutettujen annettava vastauksensa, joka on se, että sanovat heti irti vakuutuksensa ja ottavat vapaa-kiirjan. Löytyyhän nim. muitakin henkivakuutusyhtiöitä, ja sellaisia yhtiöitä, jotka ovat isänmaallisia. Jätettäköön Suomi-yhtiö kommunistien huostaan, sillä aika voi muuttua siksi, että kommunistien hengen vakuuttaminen ei kannata, kun ilmanalamme on kommunisteille epäterveellinen.

Helsingin kaupungin valtuustossa on 10 kommunistia ja rahatoimikamarissa m.m. kommunisti Virta, jotka eivät lupaa suosiolla erota. Helsingin kaupungissa on yli 200,000 asukasta. Odotamme, että helsinkiläiset näyttäivät meille, kuinka paljon Helsingissä on isänmaallista väkeä, että voidaan eroittaa sudet lampaista, kansalaiset lavoniuslaisista.

Joukko ensimmäisiä Suomi-yhtiössä vakuutettuja.

HERRA JALANDER.

Lehdellemme on saapunut useita maaherra Jalanderia koskevia kirjeitä, joissa tehdään räikeitä paljastuksia maaherran viimeaikaisista toimista. Emme ole kuitenkaan katsoneet voivamme niitä kaikkia nyt julkaista, niin tarpeellista kuin se olisikin, vain allaoleva on saanut tilan tässä numerossa.

Maaherra Jalander puhalttaa torvea.

Maaherra Jalander on suuresti julmistunut. Hänen hoidossaan olevassa läänissä on joku isänmaallinen vaalilautakunta uskaltanut pyyhkiä muutamia tulipalopunaisia kommunisteja ja maankavaltajia pois äänestysluetteloista!!

Maaherra on suuttunut. Hänen lellipoikiinsa on koskettu. "Törkeä rikos" on tapahtunut ja "siitä on rikoslaissa ankara rangaistus".

Tässä voisi säikähtää, ellei tuntisi maaherra Jalanderia paremmin. Mutta kun tietää, että hän on kuin pikku lapsi, josta ei koskaan tiedä varmaa mitä ja mistä päästä tipahtaa, niin se tietoisuus rauhoittaa. Tällä kertaa sattui tipahtamaan siitä toisesta päästä.

Mitenkä oikeastaan oli se kommunististen lehtien lakkauttamisasia Helsingissä viime kesäkuussa? Muistellaanpa sitäkin. Te herra maaherra kamppailitte kovasti niiden lehtien puolesta. Te ilmoititte Helsingin Rintamamiesyhdistyksen jäsenille m.m., ettette Te voi niitä lakkauttaa ellette saa ylempää käskeyä. Käsky tuli, mutta Te ette tieneet, mitä kommunistisia julkaisuja läänissänne ilmestyy. Eikä Teidän poliisinnekaan tiennyt. Täytyi kysyä E. K:ltä neuvoa. Te saitte sieltä luettelon, mutta jätitte sittenkin yhden lak-

kauttamatta, nimittäin hoipertelijain lehden, koska se muka ei ollut kommunistinen. Oliko tämä kommunistinen lehti Teille niin kovin rakas ja isänmaalle hyödyllinen — tai olitteko Te raukka, joka ette uskaltaneet ottaa omalle riskillenne edes riskin varjoa. Ette tainneet huomata, että menitte ansaan ja paljastitte raukka-
maisuutenne. Joko nyt huomaatte?

Ja miten oli niitten kommunististen yhdistysten lakkauttamisen laita? Siitä oli Teillä sekä laki että määräykset. Oletteko Te omasta aloitteestaan ne yhtään lakkauttaneet? Pelkäsittekö Te ja ketä? Satumme tietämään, mistä Te olette saaneet paperit, jotka vapauttivat Teidät riskistä ja antoivat Teille rohkeuden lakkauttaa, muistaaksemme kaikkiaan parikymmentä sellaista yhdistystä, joita läänissänne olisi ollut satoja — ja voi olla vieläkin.

Emme sano tällä kertaa tämän enempää. Saanette piakkoin löylyä tarpeeksi. Kyllin kauan olettekin koettaneet kahdella tuolilla istua ja kahta herraa palvella. Jätämme seuraavaksi kerraksi muut asiat. Toivomme kuitenkin, ettette nyt toistaiseksi soitele torvella kovin räikeästi. Heikkohermoiset voisivat säikähtää.

Miekkailija kadetti.

Reklaamin tavoittelua.

Vanhoihin, Suomen lainkäytössä edelleenkin voimassa oleviksi tunnustettuihin muotoihin kuuluu, että viranomaiset eivät saa etukäteen ennen käsiteltävikseen joutuvien tai joutuneiden asioiden tutkimista ja päättämistä ilmaista mielipidettään siitä, minkälainen heidän päätöksensä tulee olemaan. Kun jotkut viranomaiset katsovat velvollisuudekseen ryhtyä ahdistamaan niitä Lapuan liikkeen kannattajia, joiden on oletettu rikkoneen joitakin Suomen lainmuotoja vastaan, niin tällöin on sanottujen viranomaisten ehdoton velvollisuus ainakin itse noudattaa kaikkia säädettyjen lakiemme muotoja. Tätä ei Uudenmaan läänin maaherra Bruno Jalander ole tehnyt, kun hän on rientänyt maamme sosialidemokraattisen puolueen pääähenkannattajalle ilmoittamaan, että mikäli on totta, että Lohjan kauppalanhallitus on poistanut vaaliluettelosta 30 kommunistia, ja mikäli tästä tehdään hänelle valitus, hän tulee ottamaan valituksen huomioon ja toimittamaan poistettujen nimet takaisin vaaliluetteloon. Aivan toisin on sisäasiainministeri Kuokkanen menettänyt, kun hän on lausunut, että hän näin suoralta kädeltä ei voi sanoa asiasta mitään, vaan että hän käsittelee asiaa vasta sitten, jos hänelle saapuu siitä joku valitus. Sisäasiainministerin menettely on ollut arvokasta, kun taasen maaherra Jalanderin menettely on ollut, niin kuin joskus ennenkin, joutavaa reklaamin tavoittelua. Sisäasiainministerillä lienee muuten tiedossa, että tämä ei ole ensimmäinen kerta, jolloin maaherra Jalander esiintyy ymmärtämättömästi virassaan.

Lakimies.

Lapuanhenkeä

SUUR-SUOMEN KOULU

Kirja uudesta kansallisesta ajattelutavasta nykyisyytemme ja tulevaisuutemme tärkeimmissä kysymyksissä.

Kirja korkeammasta ja syvemmästä isänmaatunteesta uuden suomalaisen historiakäsityksen pohjalla.

Kirja niistä kansallisen elämän vaatimuksista, joita kasvatustyössä soveltaen voimme vapautua kironalaisuudestamme.

Toimittanut **Jyväskylän seminaarin Karjala-seura.** Kirjoittajina joukko huomattuita kansallisten kysymysten harrastajia.

Neljättäsataa sivua. Kuvitettu 50; —, sid. 65; —.

K. J. Gummerus Osakeyhtiö.

Sosialidemokraattien laillisuuskäsitteet.

Viime päivinä ovat sosialidemokraattimme yhdessä avustajiensa kanssa tahtaneet ankarasti peistään laillisuuden puolesta. Nyt on lakikirja ostettu jokaisen sos. dem. lehden toimitukseen ja lain pyhydestä saarnataan jokaisessa numerossa. Kun näin tapahtuu, täytyy ihmetellä, mistä sos. demoihin on yht'äkkiä juurtunut niin ankara lain kunnioitus, ja lisäksi kun aikaisemmin on saattanut havaita heidän puoleltaan kokonaan päinvastaista.

Kun tarkastelemme sos. dem. hallituksen edesottamisia, niin huomaamme, ettei se hallitusajanaan seurannut eikä kunnioittanut lakia. Muistetaanhan, miten eräs suurrikollinen, jota poliisi haeskeli, kävi audiensilla hallituksen jäsenten luona ja lähti heidän luotaan vapaana miehenä. Hakkila, joka sanoo olevansa lain etuvartija ja kommunismin vastustaja, on tämänkin tapauksen jo vallan unohtanut. Jotta Hakkilakin y. m. muisti palautuisi, mainitsimme monien joukosta lisäksi yhden tapauksen, joka osoittaa, miten sos. demomme hallituskautenaan kommunismia vastustivat.

V. 1928 kesällä, kun Komintern Moskovassa vietti 10 v. juhliaan, jakoi sen toimesta Suomessa S.K.P. (Suomen Kommunistinen Puolue) kapinaan kiihoittavia Venäjällä painettuja julistuksia. Salaisen puolueen miesten onnistuikin levittää julistuksia näkyville ympäri maamme, ja lieene ollut Vaasa ainoa paikkakunta, missä levittäjät joutuivat kiinni. Vaasassa nim. ek:n (etsivän keskuspoliisin) etsivä tapasi yöllä levittäjät parhaillaan työssään, mutta onnistui heidän paeta etsivän ampuessa laukauksia pakenijoiden jälkeen. Parin päivän kuluttua tämän jälkeen levittäjät pidätettiin. Kuulusteluissa pidätetyt, Vaasan nuorten kommunistien johtomiehet Arvo Talso ja Kaarlo Ilmari Oravi tunnustivat tekonsa ja kertoivat julistukset saaneensa vaasalaiselta metallityömies Niilo Heinonselta. Niilo Heinonen, joka oli valtiollisissa vaaleissa kommunistien edustajaehdokkaana ja tunnetuimpia kommunisteja Vaasassa, kertoi kuulusteluissa, että oli julistukset saanut Vaasassa punaupseeri Toivo Borgmannilta sekä antanut mainituille nuorisoliittolaisille levitettäväksi. Punaupseeri Borgmanilla ei saatu pidätyksi, mutta ilmeni kuulusteluissa kolmen pidätetyn suhteen monia raskauttavia seikkoja heidän osuudestaan kommunistien muuhunkin rikolliseen toimintaan. Kuulustelujen jälkeen kaikki kolme pääsivät vapaalle jalalle, ja ek:n Vaasan edustus lähetti kuulusteluissa syntyneet pöytäkirjat ek:n pääosastolle Helsinkiin syyte-toimenpiteitä varten.

Mitään syytettä ei rikollisia vastaan nostettu, vaan asia "painettiin villasella". Vapaaksi päässeet kommunistit jatkoivat innolla edelleen rikollista toimintaansa, Arvo Talso Helsingissä, Niilo Heinonen "Työn Äänen" konttorin hoita-

jana Pietarsaassa ja Kaarlo Oravi Suomen armeijassa Riihimäellä. Se viranomainen, joka yllätti mainitut kommunistit yöllä rikollisissa puuhissaan, sai ek:n päälliköltä muistutuksen "varomattomasta aseenkäytöstä". Joku viikko sitten oli sanomalehdissä uutinen, että tässä mainittu Heinonen on nyt pidätetty Pietarsaassa, missä hän on jatkuvasti toiminut kommunistien rikollisissa puuhissa.

On lausuttu otaksumia, että sos. dem. hallitus olisi kieltänyt ek:ta nostamasta syytettä näitä kolmea rikollista kommunistia vastaan muka sillä perusteella, että joutuisi liian paljon kommunisteja Tammisaareen. Olkoonpa asia miten tahansa, niin yksi johtopäätös siitä on tehtävä ja se, että törkeä laittomuus on tapahtunut. Nyt olisi se aika käsillä, että asia voitaisiin perusteellisesti tutkia ja panna samalla tilille ne kolme kommunistia sekä viranomaiset ja hallituksen jäsenet, jotka ovat laittomasti menettelleet tai jotakin laiminlyöneet.

Pormestari Hakkila Kuortaneen metsätiellä väitti, että on aina asioista neuvotellut ek:n päällikön kanssa ja ollut kiinteässä yhteydessä häneen. Myöskin sanoi Hakkila eduskunnassa joskus tehneensä huomattavia paljastuksia, "puhkaisseensa mätäpaiseita", mutta sanoi niistä aina aikaisemmin neuvotelleensa ja sopineensa Esko Riekin kanssa. Nyt kun muutamat isänmaalliset kansalaiset ovat omin luvuin ahdistelleet kommunisteja ja joutuneet siitä syystä viranomaisten hauskeltaviksi, on ilmikäynyt, että "Suomen Sosialidemokraatti"-niminen sanomalehti omaa samanlaatuisia suhteita viranomaisiin kuin Hakkilakin. Sosialidemokraatti oli se lehti, joka jo samana päivänä, kun sisäasiainministeriön julkaisu, "Poliisisanomat" painettiin, sai tietää siinä olleen kahden aktivistin peräänkuulutukset ja julkaisi ne lehdessä. Sosialidemokraatti sai haltuunsa sen valokuvan, jonka toinen näistä etsittävästä oli aikoinaan luottamukseksi jättänyt ek:lle, mutta käytettäväksi kokonaan toiseen tarkoitukseen, kuin Sosialidemokraatin palstoilla julkaistavaksi. Nyt on tinkimättömästi vaadittava, että tässä esitetyt sos. dem. hallituksen ja viranomaisten väärinkäytökset tutkitaan ja noudatetaan siinäkin kohdassa sitä laillisuutta, josta Hakkila & kumpp. niin suurta ääntä pitävät. Vuosia kestänyt salaperäinen veljeily sos. demojen kanssa on lopetettava, sillä isänmaallinen kansalainen ei koskaan voi ymmärtää sitä, että valtiollisen poliisin eteisessä maleksivat sosialidemokraatit odotellen puheillepääsyään.

Koska sosialidemokraattimme eivät tunne isänmaakäsitetä, eivät he myöskään tämän maan eteen saata tehdä mitään hyvää.

Helsingissä, elokuun 12 päivänä 1930.

K. L.

Kommunistit ja vaalit.

Uudessa Suomessa oli heinäkuun 26 päivänä 1930, tosin vain lähetettyjen kirjoitusten joukossa, seuraava erittäin huomattava ohje:

Kommunistit vaaleissa.

Eduskunnalle 8 päivänä heinäkuuta antamassaan tiedonannossa on hallitus lausunut käyneen asiakirjoista selville, että viimeisissä vaaleissa työväen ja pienviljelijäin puolueen nimellä esiintynyt puolue ja vaaliliitto ovat muodostelmia sen valtiopetoksellisen toiminnan jatkamiseksi, jota v. 1923 hajoitettu ja sittemmin Korkeimman oikeuden päätöksellä v. 1925 lakkautettu "Suomen sosialistinen työväen puolue" eli kommunistinen puolue oli harjoittanut. Eivätkä sanotun puolueen edustajat ole koskaan eduskunnassa kieltäneet olevansa kommunisteja. Työväen ja pienviljelijäin puolueen vaalipiirien keskuslautakunnille esittämät valitsijayhdistykset ovat näin ollen laittomasti muodostetut, joten ne on hyljättävä ja hylkäämisen syyksi ilmoitettava edellä sanottu asia.

Voi kuitenkin monasti olla vaikeata sitovasti todistaa, että ehkä uudella tekaistulla nimellä esiintyvä valitsijayhdistys on kommunistinen. Sen seikan selvittämiseen voivat tietysti poliisiviranomaiset useimmissa tapauksissa antaa keskuslautakunnille arvokasta apua.

Tahdon seuraavassa mainita pari tapausta, jolloin keskuslautakunta poliisiviranomaisten apua käyttämättäkin mielestäni voi katsoa asian epäamättömästi todistetuksi.

1) Jos jonkin valitsijayhdistyksen ehdokaslissassa ehdokkaana mainitaan henkilö, joka viimeisissä eduskuntavaaleissa on jossakin maan vaalipiirissä ollut Työväen ja pienviljelijäin puolueen ehdokkaana taikka joka on vaalipiiriin kuuluvassa kunnassa ollut kunnallisissa vaaleissa sanotun puolueen ehdokkaana, on tämä riittävä todistus siitä, että valitsijayhdistys on kommunistisen puolueen perustama ja esittämä, vaikka valitsijayhdistyksen muut ehdokkaat eivät olisikaan ennen olleet kommunistien ehdokkaita.

2) Jos huomattava osa valitsijayhdistyksen sopimuskirjan allekirjoittajista on sellaisia henkilöitä, jotka ennen ovat vaalipiirissä allekirjoittaneet edellä sanotun puolueen, jonkun valitsijayhdistyksen asiakirjoja, on tämä selvä todistus siitä, että valitsijayhdistys on kommunistisen puolueen laatima ja siis laittomana hyljättävä.

Onni Hallsten.

*

Edellä esitettyjä ohjeita on pidettävä oikeaan osuneina, ja on keskuslautakuntien syytä kiinnittää niihin huomiota. Kun viranomaisillamme on vuosien varrella kerättyä tarkkoja tietoja kommunisteista, niin voivat he pyynnöstä antaa lautakunnille nopeasti tietoja eri henkilöiden

„Lahden Pilsneriä“

*juodaan kaikkialla
sillä se on tunnetusti
parasta.*

**Osakeyhtiö
Mallasjuoma
Lahhti.**

puoluekannasta. On huomioonotettava, että löytyy paljon sellaisia kommunisteja, jotka ovat pesiytyneet sosialidemokraattien liepeille ja joiden kommunistisuudesta ei paikallisilla viranomaisilla ole tietoa. Tästä syystä on varmintaa kääntyä valtiollisen poliisin puoleen ja pyytää sen lausuntoa henkilöistä, joiden puoluekanta on syytä epäillä. Mahdottomana ei voida pitää sitäkään, etteikö muidenkin puolueitten kuin sosialidemokraattien nimikyllin suojiin soluttautuisi kommunisteja, ja siten vaikkapa eduskuntaankin saakka. Sellaisesta on jo vaalivalmisteluissa nähty viitteitä, ja on siis pidettävä silmät avoinna ja katsottava puolelle jos toisellekin, missä vihollinen piilee.

SÖRKÄSSÄ.

Kaksi kommunistipoikasta, joiden isot veljet ovat "luokkataistelijoita", keskustelevat:

— Sinä et tiedä, kuka on viisain kommunistisetä. Koetappas arvata.

— Setä Lenin?

— Ei.

— Salo?

— E—ei.

— Hakkila-setä?

— Ee—ei. Et sä arvaa kuitenkaan. Se on se ruottalainen sanomalehtisetä, joka äsken kävi Lapualla.

Suomen Amm

Ammattijärjestön aikaisemmat vaiheet.

Ensimmäinen ammattijärjestö perustettiin Suomeen v. 1885, ja oli sen tarkoituksena joidenkin määrättyjen ammattialojen ammattitaidon ja taloudellisten olojen parantaminen. Seuraavien vuosikymmenten aikana kehittyi liike monissa eri muodoissa, kunnes v. 1907 laskettiin perustus nykyisen ammattijärjestön muodolle. Tämä tapahtui ammattijärjestön ensimmäisessä varsinaisessa edustajakokouksessa. Tämän kokouksen henki oli isänmaallinen niin kuin siihen aikaan koko järjestönkin toiminta ja tarkoituksin. Ammattijärjestö ei tuntenut silloin vielä internationaleja, vaan toimi silloisten aktivistien kanssa yhteisrintamassa venäläistä sortovaltaa vastaan.

Ei voitane väittää, etteikö vielä vuosien 1905—1917 välisenä aikana ammattijärjestön suuret joukot olisi olleet oikealla tiellä. Niissä kyti silloin vielä isänmaallinen henki, ja se oli myöskin vaikuttimena siihen, että monet tämänkin järjestön jäsenet ohjasivat matkansa Saksaan valmistuakseen sopivalla hetkellä murskaamaan maan vihollisen. Tielle astuivat myöhemmin työväen demagogiset johtajat, jotka veivät joukot sille tielle, joka johti v. 1918 kapinaan.

Ammattijärjestön osuus kapinaan selviää siitä, että kapinan johdossa oli sos.-demokraattinen puolue ja siihen kiinteästi puolueosastoina kuuluivat ammatilliset järjestöt. Sitäpaitsi oli mainitulla puolueella ja ammattijärjestöllä yhteiset jäsenkirjat, seikka, joka todistaa niiden yhteenkuuluvaisuutta. Niinpä ammattijärjestön 4:s edustajakokous antoi kehoituksen marraskuussa 1917 suurlakon aloittamiseen kehoitettuaan jo lokakuussa perustamaan punakaarteja. Näitä kehoituksia joukot olivatkin pakoitetut tottelemaan, ja antauduttuaan virran vietäväksi johtajat käyttivät tilaisuutta hyväkseen vieden työväenluokan veriseen veljessotaan. Tämä taas päättyi siihen, että keväällä 1918 johtajat pakenivat Venäjälle ja suurin osa jäsenistä joutui vankileireille.

Kommunistit ottavat ammattijärjestön hoiviinsa.

Olisi odottanut, että kapinan jälkeen olisi tutkittu "syyllisyyskysymystä" ja lakkautettu Suomen ammattijärjestö sekä silloinen sos.-dem. puolue. Niin ei valtiovalta tehnyt, vaan armeliaisuudessaan teki kohtalokkaan erehdyksen, josta sitten 12 vuoden kuluttua oli seurauksena — Lapuan liike.

Kapinan jälkeen sos.-dem. puolue kyllä osoitti katumuksen merkkejä, samoin kuin ammattijärjestön uusi johtokin. Mutta jo vuotta myöhemmin näiden helmassa syntyi uusi suunta, jo-

Kommunistien

jonka rikollinen toiminta

ka jälleen kaipasi aseellista toimintaa, nim. kommunismi. Se iski heti kyntensä ammattijärjestöön alkaen Venäjällä olevan salaisen kommunistipuolueen johtajien opastamana soluttaa järjestöä Moskovalle uskollisilla voimilla. Työ kantoi hedelmiä. Niin pian kuin jo v. 1922 oli hovioikeudessa käsillä syytejuttu Pohjolan Ammatillita Piirijärjestöä ja sen johtajia vastaan. Oikeudessa vastaajat selittivät, että:

Nykyisen ammatillisen työväenliikkeen toimintapäämääränä on yhteiskuntajärjestyksen ja hallitusmuodon hävittäminen Suomessa, minkä päämäärän saavuttamiseksi käytetään tarpeelliseksi katsottavia keinoja, joista yksi keino on lakko. Suomen ammatillinen liike käsikädessä Sosialistisen Työväen Puolueen kanssa taistelee nykyistä yhteiskuntajärjestystä vastaan, ja on näitten molempien ryhmien tarkoituksena juuri työväen diktatuurin eli neuvostotasavallan pystyttäminen Suomessa aivan kuten Neuvosto-Venäjällä nykyään.

Päätöksellään Korkein Oikeus tuomitsi vastaajat vankilaan katsoen samalla, että ammattijärjestö ja sen toiminta ovat lainvastaiset ja siis rikolliset. Siihen aikaan kuului ammattijärjestöön 50,000 jäsentä, jotka vuosittain avustivat monilla miljoonilla markoilla tuota rikollista järjestöä ja sen rikollista toimintaa.

Mitä teki nyt valtiovalta? Ei taaskaan mitään! Ministerit kansanjuhliissa soimasivat kommunisteja ja lohduttivat kansaa sillä, että viranomaiset olivat tietoisia kaikista kommunistien rikollisista puuhista. Valtiovalta oli jälleen armelias ja heikko; se antoi rikollisten vapaasti toimia ja rikosten kehittyä.

Ammattijärjestö vakoilee Neuvosto-Venäjän hyväksi.

S.K.P. (Suomen kommunistinen puolue) otti heti tämän jälkeen ammattijärjestön kokonaan huostaansa. Se pani omat miehensä johtoasemiin ja neuvostovalta käytti järjestöä välikappaleena pyrkimyksissään. Venäjällä olevat johtajat julistivat: Suomen ammatillinen työväenliike seisoo tienhaarassa: Lännen ja Idän välillä. Lännessä tuoksua mätä, — Idässä raikkautta. Idän raikkautta oli työläisjoukoille jaettu julistus, jossa kehoitettiin työläisiä työpaikoilla harjoittamaan sa-

Ammattijärjestö.

Hyvin linnoitus

toiminta jatkuu edelleen.

botaasia, hävittämään tarveaineita ja varastamaan työkaluja.

V. 1928 joutui useita ammattijärjestön johtomiehiä kiinni, m.m. järjestön sihteeri Arvo Tuominen. Oikeudessa luetuista asiakirjoista selvisi, että ammatillisessa liikkeessä S.K.P:n ja ammattijärjestön johdon alaisena oli harjoitettu laajasuuntaista vakoilua Neuvostovenäjän hyväksi. Tämä vakoilu oli pääasiassa kohdistunut teollisuuslaitoksiin ja liike-elämään, mutta myöskin sotalaitokseen. Mainittakoon tässä yhteydessä, mitä Venäjältä salatein maahan tullut organisaattori Erkki Nissinen ennen satamalakkoa opetti Vaasassa.

Näin puhui Nissinen: Nyt on saatava maassa aikaan lakkoja ja työrettelöitä — varsinkin puutavara-alalla. Venäjä nim. aikoo ryhtyä viemään puutavaraa ulkomaille ja silloin syntyy kilpailua Suomen kanssa. Tästä syystä on Suomen vienti saatava tyrehytymään. Satamalakko on välttämätön, yhtähyvin kuin boikottikin ulkomaalaisissa satamissa. Vientiä on kaikilla tavoilla kallistutettava ja vaikeutettava. Venäjältä, jos sen toiveet täytämme, saamme kyllä avustusta, että työtaisteluissa rintamamme kestää vaikka vuosikausia. Samalla saadaan Suomessa koko talouselämä kärsimään ja silloin myös lähenee sopiva hetki vallankumoukselle maassa. Ammatillisen liikkeen yhteyteen on perustettava nuorisajaostoja, joissa kasvatetaan vallankumouksellinen nuorisojoukko. Tästä on sekin hyöty, että nuorisojärjestöjemme tultua lakkautetuiksi, nämä nuorisajaostot ovat valmiit jatkamaan toimintaa.

Tämä oli suoraa puhetta, ja joukot saatiin organisoitua siksi hyvin, että yritys onnistui ja maalle tosiaan koitui satojen miljoonien tappiot. Myöskin Venäjä sai vallattua osan puutavaramarkkinoistamme, kuten oli etukäteen laskenutkin. Organisaattorit Turun hovioikeudessa pitivät palopuheitaan ja huusivat eläköötä Neuvosto-Venäjälle ja Neuvosto-Suomelle. Saivat 2 tai 3 vuotta kuritushuonetta. Nyt on osa heistä jo vapaana ja osa pian saavapautensa! Ne 90,000 työläistä, jotka olivat siihen aikaan kartuttaneet ammattijärjestön kassoja, olivat pakoitettut edelleen kukin nöyrästi maksamaan satoja markkoja vuosittain rikolliselle järjestölle.

Olisi luullut valtiiovallan vihdoin tarttuvan lujin ottein ammattijärjestöön käsiksi, mutta se ei tehnyt mitään. Jälleen kerskuttiin, että kyllä

etsivä keskuspoliisi tietää, mitä peliä kommunistit pitävät ja että Moskova ohjaa kommunistien toimintaa maassa.

Ammattijärjestö terrorisoi työpaikat.

Seurasi valtiolle satojen miljoonien vahingot satama- y.m. lakoista, työmaaterrori sai kiihkeimmät muotonsa ja Moskova terrorisoi koko Suomen työväestöä. Ammattijärjestön toimesta painettiin luetteloita, joissa olivat määrättyjen paikkakuntien valkoiset työläiset aakkosjärjestyksessä. Niitä jaettiin ammatiosastoissa, ja listoilla olevilta yksinkertaisesti riistettiin leipä. Valkoista työväkeä eivät enää työnantajatkaan halunneet työhön johtuen haulttomuus osaksi pelostakin. Seurauksena tästä oli, että varsinkin sotalaitokselle tilatut tarvikkeet y.m. tehtiin hutiloiden, sillä eihän kommunisti halua, että puolustuslaitos täyttäisi sille asetettuja vaatimuksia, sillä muutoinhan se olisi vaarana Neuvosto-Venäjälle. Yksi esimerkki tästä:

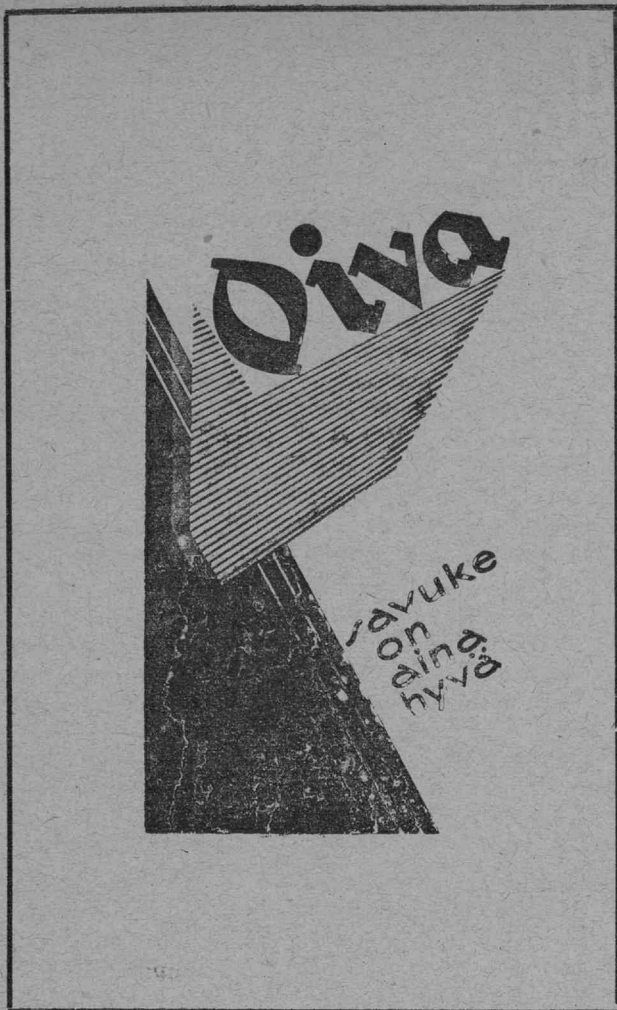
V. 1927 valmistettiin Crichton-Vulkanin konepajalla Turussa Suomen valtion tilaamia vedenalaisia veneitä. Työvoima oli ammattijärjestöön kuuluvaa, kommunistista työväkeä. Se ryhtyi rettelöimään ja myöskin joutui "sulkuun", Venäjältä saapui avustusta 4,489,599 markkaa 77 penniä ja Punainen Ammatillinen Internationale lähetti 39,506 markkaa.

Tämä osoitukseksi kommunistisen työvoiman suosimisesta ja samalla työmaaterrorin vaikutuksista. Suotta on ent. pääministeri Kallio ilmoittanut, ettei hänen hallitus kautenaan ole työmaaterrori lisääntynyt! Se ei pidä paikkaansa, sillä työmaaterrori on säännöllisesti lisääntynyt aina siihen asti, kunnes syntyi Lapuan liike.

Viime vuosina ammattijärjestö otti ohjelmaansa työehtosopimukset, jotka jos olisivat päässeet yleiseen käytäntöön, olisivat lamauttaneet koko teollisuus- ja liike-elämän.

"Kommunisti ei kannata työväen luokkataisteluvapautta sitovia sopimuksia". Siinä on kommunistien tunnus työehtosopimusten suhteen, mutta työnantajat ovat olleet pakoitettuja sitenkin solmimaan tällaisia sopimuksia. Lisäksi on valtiovalta avustanut kommunisteja palkkaamalla erikoisia työriitojen sovitteijoita ja samalla antanut periaatteellisen kannatuksensa työehtosopimuksille muistamatta, että näiden sopimusten takana virnistele — Moskova.

Mikä on todellisuudessa Suomen ammattijärjestön ohjelma? Lyhyesti: Kaikin tavoin jarruttaa maan taloudellista elämää niin että yhteiskunta tulisi vastustuskyvyttömäksi kommunistiselle vallankumoukselle.

Mitä on tehty ja mitä on tehtävä?

Yhteiskunnan ruumiissa on siis vuosikausia ollut ruosteinen naula, joka on vähin erin lahoittanut sitä. Se on tiedetty, mutta sitä on siedetty.

Asia voidaan vielä korjata, mutta millä voidaan korvata tuolle lähes sata tuhantia sellä joukolla se häviö, joka heille on koitunut maksaessaan vuosittain satoja markkoja kukin veroina mainitulle järjestölle tai sen "taistelurahastoille?" Millä voidaan korvata valkoiselle työmiehelle hänen kärsimyksensä ja tappionsa sekä kunniansa?

Nyt on sanomalehtitietojen mukaan valittu henkilö tai henkilöitä, jotka keräävät tietoja ammattijärjestön rikollisesta toiminnasta. Tätä kirjoitettaessa ei vielä ole näkynyt julkisuudessa, millaisia tietoja kerääjät ovat saaneet tai mihin toimenpiteisiin on ryhdytty. — Mutta etsivä keskuspoliisi on alituisesti julistanut, vieläpä sanomalehtienkin palstoilla, että kaikki kommunistien hommat ovat sen tiedossa. Samaan suuntaan Turun messuilla puhui silloinen ministeri Kivimäki. Kommunistit tyhjentävät parhaillaan ammattijärjestön kassoja ja kuljettavat työväestön hiellä kerättyjä varoja varmempaan talteen käytettäväksi vastaista rikollista toimintaa varten.

Siis: Salat julki nyt ja ammattijärjestön mil-

Ei oikeutta maassa saa, ken itse sit' ei hanki.

Tunnettu "Työn Äänen" kirjapainon juttu alkaa jo olla loppuvaiheissaan. Laki on tehnyt jo ensimmäisessä oikeusasteessa tehtävänsä ja kaikella ankaruudellaan lausunut tuomionsa vastaajille, sakkoja tai vankeutta. Emme halua arvostella oikeuden menettelyä asiassa, vaan ainoastaan tuomion vaikutusta kansaan. Tämä tuomio, jos mikään on ensikädessä vastaajille osoittanut, että "Suomenmaassa on jotakin mätää" ja se tietoisuus asettaa vastaajille samoin kuin muillekin kansalaisille velvollisuuksia ja tehtäviä.

Saamastaan tuomiosta ovat vastaajat valittaneet hovioikeuteen ja on valituskirjelmässä m.m. seuraava kohta:

Me allekirjoittaneet Johannes Muilu, Kullervo Leskinen ja Onni Simeon Lahdensuo uskallamme olla sitä mieltä, että meitä on kohdannut liian ankara rangaistus. Me olemme tosin myöntäneet vahingoittaneemme kysymyssääntöä kirjapainoyhtiön koneita, mutta olemme, sen perusteella, mitä jutussa olemme esiintuneet, sitä mieltä, että olemme tehneet vain teon, jonka ainoastaan viranomaisen olisi voinut tehdä ja olisi ollut velvollinen tekemään. Tätähän todistaa jo se seikka, että puheenaoleva kirjapaino on jutun vireilläolon aikana valtiovallan toimesta suljettu ja yhtiön rikollinen toiminta lopetettu. Tähän nähden anomme, että meille tuomittu vapausrangaistus, ellei meitä kokonaan vapauteta, alennettaisiin sakkorangaistukseksi.

Tähän me voimme omasta puolestamme liisätä, etteivät ainoastaan vastaajat, vaan koko isänmaallinen kansa uskaltaa olla samaa mieltä asiassa. Valitsemanne tie oli ainoa oikea: laittomuuksien kautta laillisuuteen; ja siitä elköön ketään tuomittako, vaan tuomittakoon niitä, jotka kulkevat laillisuuden kautta laittomuuteen.

joonat esiin! Niillä paikattakoon sen vuosien kuluessa tekemää hävitystyötä.

Vieläkö vehkeilyjä?

Ammattijärjestön tunnettu johtomies Iisakki Heikka eli Pohjolan Keisari on saanut kyydin suureen isänmaahan, mutta suuri osa johtajista kulkee vielä vapaana. Tuntuu omituiselta, että Heikka, joka oli aikoinaan yhteistoiminnassa punaupseeri Ville Honkasen kanssa aseistamassa Perä-Pohjolaa, saa nyt Venäjältä käsin olla yhteydessä täällä olevien kommunistiveljiensä kanssa. On nimittäin tiedossa, että Heikka on lähetelty Venäjältä sähkösanomia "tovereille" innostaen heitä uusiin taisteluihin. Tämä sähkösanomavaihto on tapahtunut viranomaisien, s.o. etsivän keskuspoliisin tieteen. Se ei sovellu. Yhteydet eivät saa enää jatkua, vaan on viranomaisienkin jo uskottava, että nyt vaaditaan tekoja eikä auta yksistään se, että jotakin "tiedetään".

Muistettakoon kultainen sääntö: "Joka valvoo kaikkea, ei valvo ketään." Kommunisteja ei ole ainoastaan valvottava, vaan kommunismi on hävitettävä, ja ennen kaikkea sen tärkein elin: Suomen ammattijärjestö.

Aktivistinen aktivisti.

Itävaltalaisia Lapualla.

Lapua saa nykyään usein vieraakseen ohikulkevan matkailijan, kaukaa tulleen sanomalehtimiehen tahi jonkun ulkomaalaisen, joka on Lapuanliikkeeseen kiinnostunut. Ehkä kuuluu Suomea-matkaavan ohjelmaankin jo melkein nähdä Kosola — ainakin talo, itse isäntähän on viikkoja ollut sairaana Helsingissä — puhutella ainakin niitä lapualaisia, jotka hoitavat Lapuanliikkeen laajaksi paisunutta kansliatoimintaa, pistäytyä ehkä vielä Kareksen pappilassa, jos sattuisi tavoittamaan edes jomman-kumman, joko asessorin tahi ainakin nuoren pastorin.

Vieraat, joista tässä on kysymys, ovat itävaltalaisia ylioppilaita ja kuuluvat Itävallan kansalliseen suojelujoukkoon "Heimwehriin", jonka merkki heillä on hatuissaan. Tulevat noin vain sattumalta ilman varsinaisia haastattelutarkoituksia. Ovat kiertäneet Suomea idässä ja pohjoisessa ja ovat matkalla Turun, Helsingin ja reunavalta-kuntien läpi kotiin Itävaltaan. Junassa ovat tavanneet erään Kosolan kanslianhoitajista ja tulevat muuten vain.

Lapuanliikkeestä haluavat kuulla: kotona Itävallassakin kuitenkin sitä heiltä kysytään. Kun siinä selitetään heille liikkeen tarkoitusta ja luonnetta — tulee heiltä kuin yhdestä suusta vähän väliä:

— Aivan kuin meillä — juuri kuin meillä Itävallassa. — Mutta sehän on Heimwehrinkin päämäärä. — Noin myöskin Heimwehr on tehnyt. Heimwehr kiinnostaa puolestaan meitä lapualaisia ja me vaihdamme osia. Nuorukaiset kertovat.

— Heimwehr — kodin turva, on itävaltalainen vapaajoukko, jonka oikeastaan pitäisi vastata Suomen suojeluskuntia, mutta kun sillä ei ole aseita muualla paitsi Tyroolissa olevilla joukoilla, niin se on melkein kuin välimuoto tällaisen isänmaallisen kansanliikkeen ja suojeluskuntajärjestön välillä. — Arvointi nyt ei satu aivan kohdalleen, mutta annamme vieraamme jatkaa.

— Itävallassahan on vain 20,000 miehen sotavoima — palkkasotureita, vaikka kylläkin kunnollista, hyvin harjoitettua ja isänmaallisesti luotettavaa väkeä. Vaan sehän ei riitä, jos puolustusta tarvittaisiin. Vuonna 1920 perusti asianajaja Steidle, maailman sodan entinen soturi, Tyrooliin Heimwehr joukkoja, jotka m.m. punaisen terrorin ilmetessä jollakin tehtaalla joko tuhatmääräisenä joukkona saartamalla tehtaan tahi neuvottelemalla tehtaan omistajan kanssa puuttuivat asiaan valkoisten miesten työrauhan puolesta. Heimwehrin tunnus on sama kuin Suomen suojeluskuntain: kodin, uskonnon ja isänmaan puolesta.

— Kuka johtaa tätä järjestöä?

— Johto on hyvissä käsissä. Steidlen ohella, jolla on suuri kannatus maassa, kuuluu ylimpään johtoon m.m. ruhtinas Starhemberg. Hän polveutuu eräästä vanhimmista ja manehikkaimmista itävaltalaisista ruhtinassuvuista, tukee suurella omaisuudellaan työtä ja nauttii suurta joukkojen ja yleisön suosiota. On erinomainen puhuja ja valtaa aina kuulijakuntansa. Ylin johto sijaitsee Graxissa.

— Entä mitkä piirit kuuluvat Heimwehriin ja miten toiminta on järjestetty?

— Kaikista piireistä kuuluu, ja eri puolueista, paljon työväkeäkin. Teollisuusväki tukee liikettä rahallisesti. Johtajakursseja pidetään, m.m. yliopistossakin johdetaan Heimwehrtyöhön. Wienin yliopiston rehtori kuuluu itse riveihin ja kehoittaa ylioppilaita liittymään Heimwehriin. Opetus on sotilaallista — monipuolista sotakouluutusta ja sitä antavat maailmansodan läpikäyneet miehet, entiset

upseerit. Urheillaan, hiihdetään esim. talvisin paljon. Järjestetään suuria isänmaallisia juhlia. — Pari vieraistamme on m.m. ollut mukana Insbruckissa suuressa Heimwehrjuhlassa, johon oli kokoontunut joukkoja kymmeniä tuhansia. Innostus oli ollut valtava. Väestön riemulla, kun se otti vastaan eri seuduilta kokoontuvia joukkoja, ei ollut rajoja: kukkia sateena, eläköönhuutoja loppumattomiin, johtajia kannettiin käsillä j.n.p.

— Ja miten valtio ja eri puolueet suhtautuvat liikkeeseen?

— Valtio ei rahallisesti tue liikettä, mutta käsittää sen välttämättömyyden. Kaikki on vapaaehtoisuuden varassa. Niinpä puvutkin ovat omia yksityisiä suurelta osalta: harmaanvihreä tuulikankainen nuttu, vuoristolaishousut ja sulalla koristettu alppihattu — eiväthän ne ole niin kalliitakaan. Aseita ei ole — paitsi Tyroolissa, jossa ne on jätetty kuin vanhasta traditiosta. — Puolueista sosialistit tietysti vastustavat Heimwehriä, ja muut puolueet tavallaan pelkäävät Heimwehrin liian suurta valtaa, kun se on niiden yläpuolella. Mutta toisaalta puolueet myös hakevat Heimwehrin suosiota, sillä ne näkevät että se on yhteiskunnan turvallisuudelle välttämätön laitos.

— Mutta teillähän on Itävallassa myöskin punaisia joukkoja?

— Valitettavasti on ja paljonkin. Kun heimwehrejä on 400,000, niin punaisia voi olla noin 300,000, luvuista ei varmaa tiedetä. Mutta punaisilla ei liioin ole aseita — ainakaan ei näkyvissä. Ja toistaiseksi on Heimwehr heistä selviytynyt. Sosialistit olisivat kyllä suoneet hajoitetaviksi molemmat joukot, ajatellen siten saavansa kukistetuksi Heimwehrin, joka jakautuu yli maan ja kaikkiin yhteiskuntaluokkiin, mutta pysytetyksi salaisesti koossa punaiset joukot, jotka ovat etupäässä tehdasseutujen työläistöä. Mutta heidän suunnitelmansa ei onnistunut ja niin ovat Itävallassa rinnan molemmat toiminnassa. Mutta Heimwehr kasvaa alati ja pyrkii järjestäytymään Suomen suojeluskuntien tasolle. Nuoriso-osastojakin kuuluu Heimwehriin, esim. kouluissa ja partiopojat ovat liittyneet siihen.

— Entä naiset —

— He suosivat liikettä, auttavat sitä, ovat muodostaneet kerhojakin jo Heimwehrin tukemiseksi, mutta eivät yleisemmin ole järjestäytyneet.

Sattuu vielä puheeksi äsken vasemmistolehdistä kierrellyt Itävallan sosialistien nimessä lähetetty osanotto Suomen sosialisteille, jossa Lapuanliikettä paheksutaan ja luvataan siveellistä tukea taistelussa sitä vastaan.

— Eivät ne ole edes sosialisteja meidän sosialistinnimelliset, niillä on yhteisymmärrys Moskovon kanssa. Otto Bauer, kirjeen lähettäjä, on juutalainen ja melkein kommunisti. Heiltä voi tuollaista odottaakin.

Kaikesta päättäen ovat nämä nuoret heimweristit ihastuneita löytäessään aatesukulaisuutta ei vain suojeluskunnan, vaan kuten heistä itsestään tuntuu, hyvin läheistä myös Lapuanliikkeen kanssa.

Tulee mieleen heitä kuunnellessa vanha totuus: Kunkin kansan täytyy itse löytää kansallisen elämänsä suojelumuoto jokaista ajankohtaa varten. Mutta mikä yhdelle sopii, ei sellaisenaan lainattuna kävisi toiselle, vaikka määrä onkin sama. Tärkeintä vain on se, että itsesäilytystahto on herännyt ajoissa, muoto on tällöin vähempi-arvoinen asia — kun vain suunta on selvä, eikä maali järky.

H. R.

Kommunistiagentti.

Samaan aikaan kun maastamme kyyditään muutamia pahimpia isänmaan kavaltajia rajan taa, jonne sitäpaitsi nyt kuten ennenkin toisia samanlaisia tuon tuostakin menee salateitse omin neuvoin — palatakseen aikanaan Komin-ternin ohjeilla ja rahoilla runsaasti varustettuina takaisin — lähettää eräs tukholmalainen sanomalehti tänne agenttinsa muka kirjeenvaihtajaksi, joka täällä sitten käy Lapualla ja sepustaa kädenkäänteessä toinen toistaan räikeämpiä ryövärihistorioita näistä Lapuan miehistä — aivan kuin paras kommunistiagentti konsanaan. Nämä sepustukset tuo tässä tapauksessa aivan arvostelukyvytön sanomalehti Stockholms Tidningen julkaisee pöyristyttävinä tosiasioina, vaikka sepustusten mahdollisuus on niin ilmeinen, että luulisi sentään tukholmalaisen lehden toimituksessa älyttävän, minkälaisen olion kanssa he todellisuudessa ovat tekemisissä.

Sillä oltakoonpa lapualaisuudesta ja sen aikaansaannoksista muuten mitä mieltä tahansa — sehän riippuu kokonaan siitä, katsotaanko kommunistien maailmanvallankumousta kiihkeästi valmisteleva salainen ja julkinen toiminta ja ennenkaikkea heidän toimintansa maamme itenäisyyttämme pahasti uhkaavana maalemme erittäin vahingolliseksi ja sellaisena kaikin mokin lopultakin hävitettäväksi, — joka tapauksessa toki edellistä mielipidettä kannattavienkin lienee totuuden nimessä varsin helppo uskoa — tahi ainakin edes otaksua, etteivät Lapuan liikkeen johtomiehet ja heidän lähimmät apulaisensa ja uskottunsa sentään sellaisia hölmöjä ole kuin miksi tämä vartavasten Lapualle lähetetty tukholmalainen "kirjeenvaihtaja" on heidät lehdelleen kuvaillut.

Mahdollisesti hra Ljunggren on heidät sel- laisiksi omassa mielessään kuvitellut, kenties jo ennenkuin oli Lapualla käynytään ja miehiä nähnyt, ja mahdollisesti hän lienee samoin kuvitellut heidät, s.o. Lapualle tekemällään pikakäynnillä aivan sattumalta tapaamansa pari nuorukaista kaikkien niiden voimatekojen suorittajiksi, joita kommunisteja vastaan nousseen kansanliikkeen aikana on siellä täällä maassamme tapahtunut. Mutta kun hän sitten esittää nämä mahdolliset mielikuvansa tosita- pahtumina, sanoo toisten puhuneen paljon sel- laista ja tehneen vielä enemmän sellaista, mitä he eivät ole koskaan puhuneet, vielä vähem- män tehneet, niin se on jo liian paksua — tuk- holmalaisenkin lehtiagentin tekeleeksi.

Mutta voihan olla, ettei hra Ljunggren ole sellaista edes kuvitellutkaan, vaan että hän on kirjoittanut tekeleensä ehdoin tahdoin vas- ten parempaa tietoa, aivan selvillä aivoilla sepustanut silkkaa valhetta. Sillä valhattahan hänen tekeleensä joka tapauksessa on, sen hänen tulkkinaan toiminut suomalainen yliop- pilas Eero Vähäpassi ja hänen tapaamansa La- puan miehet tarkoin tietävät ja ovat sen myöskin hänen lehdelensä tiedoittaneet. Kun "reportteri" kuitenkin katsoo lehensä arvolle sopivaksi käydä törkeillä valheilla vastusta- maan sitä voimakasta kansalaistoimintaa, jon-

Politiikan labyrintit.

Lapuanliikkeen puolesta herätetty isän- maallisten kansalaisten vaaliliittoa koskeva ehdotus sai kiihkeimmät puolueprofeetat tietys- ti takajaloilleen. Näyttääkseen valitsijoille ylen- palttista viisauttaan ovat he kuljettaneet vaa- liliittokysymyksen sellaiseen labyrinttiin, joka heikkopäistä hirvittää. Osoitukseksi siitä lai- naamme muutaman kohdan "Saarijärven Paa- von" pitkästä artikkelista — opiksi ja huviksi meille tavallisille kansalaisille:

On muistettava, että valitsijat ovat persoonallisella toi- mintavapaudella varustettuja yksilöitä, joita ei voida mää- rättyinä joukkoina pakottaa äänestämään vissiä puoluei- ta, vaan voivat he siirtyä kannattamaan toisia ryhmiä. Ja siirtyvätkin, jos asiaan vaikuttavat seikat antavat sii- hen aihetta. Tämä äänestäjien puolueestaan luopumisvaa- ra on eri puolueilla eri suuri. Oikeistoporvareilla ei olisi porvarillisesta vaaliliitosta mitään pakopaikkaa. Keskus- tapoluueisiin nähden on asia aivan toinen. Sieltä ei ole yhtä pitkää matkaa vastassa olevaan vas- semmistopuolueeseen. Hyvin monille se on läheisempi kuin äärimmäinen oikeisto. Siksi olisi heidän vaikea äänestää omaa puoluettaan, jos äänet samalla tu- kisivat vaaleissa esiintyvää, äänestäjälle vastenmielisintä puoluetta. Tällöin olisi vaaleista pois jäämisen ohella myöskin mahdollisuus äänestää sosialidemo- kraatteja ja siten äärimmäisen oikeiston vastusta- misen ohella vastustaa myöskin oikeiston kelkkaan ist- tunutta omaa puoluetta. Ajatelkaamme vain, miltä tuntui kieltolaki- tai kansallisuuskysymyksen takia ma- laisliittoon siirtyneen henkilön äänestä omaa puoluet- taan vaaliliitossa kokoomuksen ja ruotsalaisten kanssa. Yhtä vaikea on asema sellaiselle äsken sosialidemokraat- tisesta puolueesta maalaisliittoon siirtyneelle äänestäjälle, joka on antanut luottamuksensa maalaisliitolle, mutta jo- ka on edelleen vakuutettu siitä, että vaikka maalaislii- to on vähäväkisen oma puolue, on kokoomus tämän väestön tarpeille ja elinehdoille kaukaisempi ajaja kuin sosialidemokraattinen puolue. Jos ma- laisliiton vaaliliitto kokoomuksen kanssa pakottaa ma- laisliiton äänestäjät samalla tukemaan kokoomusta, on päivän selvä asia, että viimeainutunlaiset äänestäjät eivät voi äänestää maalaisliittoa.

Sellaisellekin maalaisliittolaiselle, joka on alunperin ol- lut maalaisliittolainen ja jolla ei ole mitään sukulaisuutta muihin puolueisiin, muodostuisi yhteinen porvarillinen vaaliliitto sangen kiusalliseksi. Kun ainakin muutamissa asioissa joutuisi vaaliliittoa äänestäessään tukemaan pe- riaatteellisia vastustajiaan, on vaikea ratkaista, voiko äänestäjänä lainkaan kansalaisvelvolli- suuttaan käyttää.

Edellä mainitut seikat saattavat vaikuttaa sen, että keskusta menettää vaaliliiton takia niin paljon ääniä, että liittoutumisen tuomasta vaaliteknillisestä voitosta huoli- matta punaisten ja valkoisten raja käy valkoisille epä- edullisemmaksi kuin ilman vaaliliittoa. Ainoa tulos saat- taisi olla tasapainoa pitävän keskustan heikontuminen ja sekä oikeiston että vasemmiston voimistuminen. Oikeis- tolaisissa lienee varsin paljon sellaisia, joiden toiveiden mukainen tällainenkin vaaliliittoutuman tulos olisi, mutta maalasliittolaiselta kannalta se olisi valitettava. Se ei ai- noastaan tilapäisesti vahingoittaisi maalaisliittoa, äänes- täjän menetyksen kautta, vaan samalla myöskin kehittäisi maalaisliittoa oikeistolaiseen suuntaan, joka tuskin olisi isänmaan etujen mukainen.

Kaikkien porvaripuolueiden koko maata käsittävä vaa- liliitto on porvarilliselta kannalta katsottuna kaksiteräi-

ka yksinomaisena tarkoituksena on kommuni- stiagenttien toiminnan lopettaminen maassam- me, niin, hän näinollen on tullutkin ehdotto- masti toimineeksi näiden kommunistiagent- tien — kutsuttuna vaiko kutsumattomana, se ei lainkaan vaikuta asiaan — apumiehenä. Hän on liikkunutkin Lapualla vain kommu- nistien asioilla.

Onko sosialidemokraattinen puolue isänmaallinen puolue?

Viime aikoina ovat sosialidemokraattiset sanomalehtemme hyvinkin ponnekkaasti alleviivanneet muka isänmaallista mielenlaatuun ja olemassa olevaa valtiojärjestystä puoltavaa kantansa. Meidän on syytä tarkastella miten tämän asianlaita todellisuudessa on ollut ja edelleenkin on ja tulee olemaan, niinkauan kun suurinta suomalaista työväen puoluetta johtavat miehet tunnustautuvat juutalaisperäisten oppi-isiensä Marxin, Kautskyn ym. uskollisiksi kannattajiksi.

Isänmaallisuus on käsittääkseni sellainen valtiotietoisuuden kirkastama tunne, joka pakottaa valtion kansalaista ajattelemaan omaa olemassaoloaan osaksi yhteiskunnallisesta kokonaisuudesta, jota ilman hänen olemassaolonsa ja vapaatahtoinen toimintansa on mahdottomuus.

Suomen kansalainen ei siis voi ajatella elämänsä ja tulevaisuuttansa ilman suomalaista valtiota ja hän on sen säilyttämiseksi ja puolustamiseksi valmis taistelemaan kuolemaan asti.

Mutta miten suhtautuvat sosialidemokraattimme vaatimukseen maan ja valtakunnan puolustamisesta? Tähän saamme osapuilleen selvyyden tarkastelemalla muutamia tapahtuneita tosiasioita. Kun Suomen ja Venäjän välit v. 1922 olivat sangen kärjistyneet, sai silloinen sosialidemokraatti, tuomari Kotonen aiheen kirjoittaa: "Mitä työläisen on tehtävä sodan syttyessä?", ja hän tuli siihen ainoaan tulokseen, mihin suomalainen voi tulla: rajalle! Tämä kirjoitus kyllä julkaistiin "Suomen Sosialidemokraatissa", mutta petiitillä ja otsikoituna kuin joku mitätön pikku-utinen. Eikä viipynyt kauan, ennenkuin Kotonen oli heitetty yli laidan ja potkittu pois puolueesta. Sosialidemokraatti ei siis saanut lähteä maataan puolustamaan.

Jokainen muistanee myöskin hyvin millaisen pyykinpesun aiheutti vielä vuosien kuluttua se seikka, että tuomari Väinö Tanner pääministe-

nen miekka, joka kenties ei ollenkaan vahvistaisi porvarillisten yhteistä asemaa, vaan jonka ainoaksi tulokseksi jäisi oikeistoporvariston aseman vahvistuminen, joka ei ole isänmaalliselta kannalta suinkaan tavoiteltavan arvoisen saavutus, vaan pyrhos-voitto, jonka luomassa maaperässä punaisuus voisi entistä paremmin menestyä.

Ylläolevat lainaukset osoittavat kyllin selvästi, ettei sanottu lehti suinkaan ole päivänvaatimusten tasalla, s.o. ettei se lainkaan huomaa, mistä nyt oikeastaan on kysymys. Sille on sosialisti-kommunistien ja vasemmistoporvarien — käyttäkäsemme tuota muotiintullutta sanaa — yhteistyö tänäkin vakavana hetkenä kaikkein tärkein asia. Ja että tällainen kirjoittelu on jo kantanut hyviä hedelmiä, nähdään vaaliliittosasian karillemenosta monessa piirissä. Mitä on sitten odotettavissa eduskunnassa tuon ajatuskannan pohjalla valittavilta edustajilta, sen ymmärtäneek jokainen.

Rintamakarkurit karkaavat aina — vihollisen puolelle!

rinä ollessaan joutui ottamaan vastaan maanpuolustusjoukkojen paraatin. Sosialidemokraattien puoluekokouksessa sai Tanner kuulla kunniansa, ja vähällä lieene ollut ettei häntäkin potkittu pois. Sosialidemokraatti ei edes virkamiehenä saa olla missään tekemisissä maanpuolustuksen kanssa, paitsi tietysti komiteoissa palkkaa vastaan kaivamassa hautaa koko puolustuslaitoksen alle.

Sitten on meidän muistettava, millainen on se sosialidemokraattiemme maanpuolustusohjelman luonnos, jonka Voionmaa, Viik y.m. silmantekevät sosialidemokraattimme olivat puoluekokoukselleen laatineet. Tuo asiakirja, johon jokaisen isänmaallisen suomalaisen pitäisi tutustua, on todella jesuiittamaisuudessaan hyvin murheellinen todistus sosialidemokraattiemme johtajien isänmaattomuudesta. Valistuneina miehinä ja tietäen millaisissa oloissa erityisesti me suomalaiset saamme elää, he julkeavat kieltää kaiken maanpuolustuksen oikeutuksen. Puolustuslaitos on heidän ohjelmansa mukaan kokonaan lakkautettava ja tilalle asetettava jonkinlainen rajapoliisi, joka vihollisen hyökätessä vain toteaisi asian, ja maa jätettäisiin ilman muuta vihamiehen haltuun. Tämän perimmäisen unelmansa he kyllä katsovat tällä kertaa olevan saavuttamattomissa, syystä että suomalaisissa on vielä olemassa puolustustahtoa, mutta ihannoimaansa puolustusnihilismiin he kaikin voimin pyrkivät ja siinä hengessä laumansa kasvattavat. Tämä ehdotus on periaatteessa hyväksytty, mutta sellaisenaankin se on omiaan osoittamaan sen suunnan, joka sosialidemokraateillemme on puolustuskysymyksessä ominainen. Huolimatta historiallisista, kielellisistä ja taloudellisista erikoisuuksistamme, jotka vaativat suomalaisen valtion olemassaoloa, ovat he valmiit jättämään maan ja valtakunnan ensimmäisen halukkaan anastajan saaliiksi.

Tällaista on ollut ja on sosialidemokraattiemme puoluepappien "isänmaallisuus". Se on tällä kertaa pelkkää taktillista sanahelinää, jolla halutaan nyt joukkojen edessä loistaa. Suomi ei ole tarvinnut, eikä tarvitse sosialidemokratiaa. Se ei ole tälle kansalle tähänkään mennessä muuta valmistanut kuin onnettomuutta, riitaa, köyhyyttä ja kansalaisten keskeistä luokkavihaa. Mutta voidaanko muuta odottaakkaan juutalaisen maailmanpolitiikan asianajajilta. "Alas lyökää koko vanha maailma ja valta silloin" . . . juutalaisten on.

A. K.

NYKYAIKAINEN VITSLI

Kysytään: Mitä yhtäläisyyttä on kommunisteilla ja sydänmaan hevosilla?

Vastaus: Kumpikin pelkää autoa.

LESKINEN — LESKINEN

YNNÄ MUITA RINNASTUKSIA.

Anno Domini 1930 kevättälvella löydettiin suomalaisten punaryssäin kirjapainosta Valkoisen Suomen Pääkaupungissa kaukavalainen puukko, jossa oli kaiverrus: K. Leskinen. Jäljet johtivat Lapualle, josta ilmestyi puukon omistaja, ampujamestari Kullervo Leskinen.

Sillä puukolla oli terävä vaikutus. Maan terävimmät poliisiaivot mobiliseerattiin: pääkaupungin rikostutkimuskeskuksesta ja "ohranasta" lähti erikoistutkijoita, sormen- ja varpaanjäljen spesialisteja. Läänin parhaat, maaherrasta pienimpään kyläpoliisiin, muistuttivat mieleensä Sherlock Holmesin Baskerwillen Koiran kuudennet ja seitsemännetkin aistit ja vyöttivät kupeensa. Hirveä mölynostettiin ulkomaita myöten, sillä Suomesta oli tullut fascistihirmuvaltio: täällä oli isänmaallinen hurmahenkisyys kohonnut siihen mittaansa, että muutamat nuorukaiset olivat rikkoneet ihan kommunistien ikkunan ja sivelleet leikalla jotakin kuolleen koneen mutteria. Paitsi asianomaisia "vainottuja", nim. punaryssiä, kohottivat korkean lakisiveellisen huutonsa tämän terroristisen teon johdosta myös vaaleammat marxilaiset ja heidän henkiystävänsä porvarillisissa, entiset kellarisankarit ynnä muut Suomen itsenäisyyden politiikalla vaalijat. Ja katso, kun vuoret synnytystuskissaan saavuttivat keisarileikkauksen asteen, syntyi pieni kiltti hiirenpoikanen: sylliset, suurrikolliset saatiin vihdoin selville — he ilmoittautuivat kivitettäviksi.

Hypätkäämme seuranneitten tapausten yli. Emme nim. halua historioida. Tyydymme vain vaatimattomaan kansalaisen reunamuistutukseen.

Savon pääkaupungissa yritettiin samallinen kirjapaino suoralta kädeltä — murhapolttaa. Helsingin Sanomat tilasi reporttereilleen pullakahvit ja pani heidät tanssimaan intianitangoja sekä laati palstoilleen juhllallisen uutisen otsikkona: tulella ja pampulla! Se näet ilman muuta tuumasi, että terroristinen teko oli taas lapualaisten heiniä.

Mutta annas olla. Vaikka jutussa olikin keskustukimiehenä Leskinen, ei se ollut Kullervo, vaan Paavo Leskinen, entinen kapinanaikuinen postimestari, sitä ennen tieyisti joku ylimääräinen postiljooni, ja valtiollisilta mielipiteiltään äkkijyrkkä kommuna. Mutta nyt kun tapaus havaittiin kommunistien teoksi, on se sivuutettu vain o'ankohotuksella. Ei minkäänlaisia rikostutkijoita eikä sormenäkkiprofessoreita. Ei huuda kotimaa eivätkä ulkomaat. Kajkk! tyytyvät siihen, että Paavo Leskinen puhui itsensä puseim väittäen maanneensa mustikkamaassa, vaikka takissa ei näkynyt marjanjälkeäkään.

Ou est la femme? (Missä on nainen) kysyy ranskalainen. Vaasan jutussa oli kommunistisoluna piikajnen Helga Viinämäki — Kuopion jutussa astianpesijätär Aino Roininen. Mutta miksi ei Suomen kansa kysy, olisiko Kuopionjutussa ehkä suurempikin liiga takana, olihan Vaasanjutussakin? No, asiallahan on ero. Kuopion murhapolttojuttu on vain kommunistien heiniä.

Entä Rovaniemi? Sekin näyttää menevän kansan suun ohi enemmittä huomioita. Mitä tuo nyt on, jos parikymmentä kommunistisen nuorisoliiton jäsentä kauppala-vaiktuustojäsenen Ville Kumpumäen ja Pohjan Voiman edustajan Heikki Virtasen johdolla aikoo polttaa yhden vaatimattomien kauppala-vaiktuustojäsenen valamalla sen ensin bensiinillä. Sehän on vain tavanmukaista marxilaisen iskujoukon ihannevaltakunnan rakentamista. Mitäs mokomasta sen enempää!

Joku kommunisti Valve ampuu Vaasassa valkoisen rat-

supoliisin ja ylioppilaslakkia käyttävän silittäjättären hoi-
vissa oleskeleva kommunisti Lauri Vikström ampuu Vaajakoskella muuatta poliisia. No eihän se mitään. Mutta kun Valvetta hieman muilutetaan (kyyditetään), yrittää siitä taas lipilaarilehdistössä nousta hirmuinen prosessi.

Luonnolliseen maailmanjärjestykseen kuuluu myöskin, että perustuslakivaliokunnassa istuu kommunisteja keskustelemassa ja päättämässä, miten punaryssiin olisi kohdeltai-
nainta kiinni käydä. Mutta kun muutama jämerä aktivistinuorukainen uskaltaa käväistä vieraisilla tässä pyhässä paikassa ja kehoittaa kädestä pitäen herroja moskoviitteja pienelle automatkalle ihailemaan isänmaan heinäkuista luontoa — niin kas: nyt on tapahtunut taas historiassa ennenkuulumatonta. Säätöalosta on viety yksi sääty säädettömällä tavalla.

Hra Väinö Hakkila, joka v. 1918 punakapinan aikana oli vielä niin pieni herra, ettei katsonut viisaaksi lähteä edes reilusti punakaartipäälliköksi, vaan piilotteli kultaisella keskitiellä, on nyt havainnut etsikkooikansa tulleen, ja saatuaan Islannissa syödä itsensä kuninkaan pöydässä Pohjanmeren punaisia ostereita painuu hän eduskuntaan pää täynnä kuninkaallista parlamentarismia ja pitää loistoretoorisen saarnan Suomen valkofascismia vastaan — täytyihän Asseri Salolle saada vallankumoustyön jatkaja lakimiespolvesta. Tästä hän sai tehdä pikkusen tiliä Kuortaneen metsätiellä, ja polvillaan olikin mies — kuten oppi-isänsä Asseri — luvannut Synkännäköiselle Aktivistille, ettei hän sinä illoisena ikänä kuuna kulanvalkeana aukaise suutaan synnyinmaataan vastaan. Mutta marxilaisten lupaukset ne romahtavat kuin Marxin romahdusteoria.

Nojaa. Mikä hirveä meteli lehdistössä! Tutkimukset taas kautta linjan. Tekijät esiin! Valkoiset päät punareunaisille lautasille!

Sitten tietävät journalistit, että nämä viimeisen päivän kauhistukset, Röttön (Suomen Leninin), entisen urheilukuninkaan Eino Pekkalan ja islanninkävijä Hakkilan muiluttajat ovat paenneet Ruotsiin. Taas hurjia peräänkuulutuksia, valokuvia poliisilehdissä, peräänkuulutuksia, tutkimusmääräyksiä ylemmille ja alemmille viranomaisille, huutoa länteen ja itään. Mutta samoihin aikoihin pakenee maasta niin itään kuin länteenkin joukottain kansalaisia, joitten jalkain alla maa polttaa, joukossa monia tavallisista rikoksista syytteessä olevia y.m. Mutta niihin ei kukaan kiinnitä huomiota, heidän ovat kommunisteja. Heihin on "totuttu".

Tällaisia rinnastuksia, moninaisia, aikaisemmin aihetta antaneita ja juuri tuoreita, voitaisiin esittää varsin lukuisia. Mutta ehkä nämäkin tällä hetkellä riittävät suunavaukseksi. Kun tähän vielä lisätään rinnastus siitä, miten monet isänmaalliseksi itseään nimittävät puoluepiirit vakuuttavat lujasti ymmärtävänsä Lapuanliikkeen korkeaisänmaallisen tarkoituksiperän ja samalla mitä hiemmokkaammin asettelevat sudenkuoppia liikkeen pienemmälle tekovaatimukselle, vaaliliittoajatukselle, huomataan, että tämä kaunis Kalevan kansa alkaa jo olla ylenmäärin poliittisella viisaudella solutettu. Jos joku tulevaisuudessa syntyvä valtakunta on rämeoporvarillisen politiikan protoplasman tarpeessa, pankoon kiireesti tilaukset sisään tänne. Kyllä tästä maasta tulee pilaantumaton lähetys sitä. Käärepaperissa taattu merkki: made in Finland.

Activus.

Eräs naamio.

Joku aika sitten pidettiin Närpiössä kansalaiskokous, joka oli kutsuttu koolle käsittelemään rauhanliikettä. Esitetyissä monissa lausunnoissa todistettiin rauhanliikkeen olevan suureksi vahingoksi isänmaalle ja sen puolustukselle. Vaadittiin, että jotakin on tehtävä sen toiminnan estämiseksi. Hyväksyttiin seuraava päätöslauselma:

Viisikymmentä kansalaista Närpiöstä, Teuvalta, Ylimarkusta, Pirttikylästä ja Kuortaneelta kokoontuneina Närpiöön heinäkuun 26 p:nä 1930 ovat yksimielisesti päättäneet lausua jyrkkänä vaatimuksenaan, että isänmaalle ja sen puolustukselle erittäin vahingollinen n.s. "rauhanliike" Etelä-Pohjanmaalla ja etenkin Närpiössä viipymättä lakkautetaan ja että liikkeen äänenkannattaja "Rauha maassa" ei saa enää ilmesyä. Viisimiehinen lähetystö valittiin viemään päätöslauselmaa pastori Stenvallille sekä edelleen seuraamaan tapahtumien kehitystä ja ryhtymään tarpeen vaatimiin toimenpiteisiin.

*

Tapaus ei liene vielä herättänyt tarpeellista huomiota. "Rauhanliikkeen" nimellä esiintyvä harrastelu on kuitenkin meillä niinkuin muualakin useimmissa tapauksessa liikettä, jonka langat johtavat kansainväliseen juutalaisuuteen ja kommunismiin. Surullista kuitenkin on se, että lukuisat sen verkkoon joutuneet ovat täysin tietämättömiä sen varsinaisista tarkoituseristä, aivan samoin kuin on laita m.m. vapaamurariudenkin suhteen. Varsinkin monet uskonnolliset kansalaiset joutuvat näissä täysin harhaanjohtetuksi. Sentakia on syytä kiinnittää asiaan laajempaakin huomiota. Viittaamme tässä vain siihen, että esim. Ruotsissa on samallinen passifistinen "rauhanliike" viime aikoina ruvennut avaamaan kansalaisten silmiä, kun siellä on, liikkeen laajemmalle levittyä, päästy näkemään, mistä sen alkujuuret juontavat.

Emme ihmettelisi, vaikka kommunistit meillä yrittäisivät vaaleihin jonkun tällaisen kyltin varjossa.

Isänmaa ja puolue.

"Keskipohjanmaa" lopettaa pääartikkelinsa 14. 8. seuraavaan aitofilosofiseen mietelmään:

"Me kyllä käsitämme, että isänmaan etu ja maalaisliiton etu ovat kaksi eri käsitettä ja että niistä on jälkimäinen mitätön ja edellinen suuriarvoinen asia. Ja me mielellämme uhraisimme vähäarvoisen jos se suuriarvoista hyödyttäisi. Mutta kun me käsitämme, että se mikä tuottaa vahinkoa maalaisliitolle, on myöskin onnettomuudeksi isänmaalle, on meidän isänmaallinen velvollisuutemme valvoa myöskin maalaisliiton etua. Myöskin vaali liittokysymys on ratkaistava paikallisten olosuhteitten mukaan, isänmaan parasta silmälläpitäen ja uhraamatta maalaisliiton etua. Siitä kun olisi vahinkoa isänmaalle".

Artikkelin kirjoittaja on varmaankin kypsä käytännöllisen filosofian oppituolin haltijaksi.

AKTIVISTI

KOMMUNISMIA VASTAAN
TAISTELEVA JULKAISU

LAPUA

Vastaava päätoimittaja:
VIHTORI KOSOLA.

Ilmestyy 2 kertaa kuukaudessa.
Hinta toukok. alusta vuoden loppuun 30 mk.

Asiamiehiä otetaan kaikkialle hyvällä palkkiolla.

Konttori ja Toimitus:

Lapua, Nikula, puh. 52 ja 153

Irttonumero 3 mk.

HUOMIO!

Jo viime numerossa esitimme oikaisun numerossa 5 olleeseen, Viipurin Tupakka OY:tä koskevaan valheelliseen uutiseemme. Kun lehteämme myydään paljon irttonumeroinakin ja kun muutenkin on saattanut tapahtua, että kaikki lukijamme eivät ole huomanneet viime numerossa ollutta oikaisuamme, tahdomme vielä uudelleen huomauttaa, että nro 5 ollut uutisemme oli kokonaan väärä ja edelleen toivomme, että valheellinen uutisemme ei aiheuttaisi tehtaan tuotteiden menekin vähentymistä. Lukijamme pitäkööt tästä huolen!

Aktivistin Toimitus.

Kummituksia.

Meistä veronmaksajista tuntuvat Suomen valtion menot suurilta ja maamme köyhältä aina näin veronmaksun aikaan. Mutta joskus hiukan hämmästyttää se, että valtiomme todellakin on näin ylen köyhä.

Halilan parantola on aikaisemmin ollut ryssän omaisuutta. Mutta siitä on sentään tavallisen ihmisen mielestä kovin monta vuotta. Siitä huolimatta hämmästyttävä ensikertalainen seisoessaan kuuma- ja kylmävesihanojen edessä. T ja X! mitä tämä on? Siunattu ryssänkielentaito tulee ällikällälyödyn avuksi: holodna = kylmä (h=x). Siispä jo kokeneena miehenä hymähdämme, kun hissinappulassa näemme sjudaa (=tänne). Mutta syödessä tahtoo kulua hetki ja kaksi muutamia lusikoita ja haarukoita katsellessa. Ensin niissä on ryssänkielellä: "Imp. sanat. Halila" ja tämän yläpuolella kaksipäinen ryssänkotka.

Sinä, Suomen valtio, olet köyhä. Mutta joskus sinä mielestämme esiinnyt vielä köyhempänä kuin on pakko.

LIKEMIES!

Vastusta kommunismia ilmoittamalla Aktivistissa!

114

käytettyä autoa olemme myyneet jo tänä vuonna. Nyt syysmyyntikauden alkaessa on varastomme taas täydellinen käsittäen kuorma-, linja- ja henkilöautoja vaihteleviin hintoihin Smk:sta 5,000:— ylöspäin. — Ostakaa autonne maan johtavasta autoliikkeestä, sillä se on Teille edullista.

KORPIVAARA & HALLA Oy

Heikink. 9 HELSINKI Puh. 20202.

PUIJO TULITIKKUJA

valmistaa

Osakeyhtiö Savo
Kuopio.

Aktivistin lukijat

Keski-Pohjanmaalla!

Sitten vasta olette selvillä tilanteesta, kun yllämainitun lehden lisäksi tilaatte

„KOKKOLAN“

joka selvän suunnan ja Lapuanhengen elähdyttämänä on

aktivistisin sanomalehti maassamme!

Nouseva Suomi

Puuseppätehdas IRIS OY.

LAHTI

Myymälä Hämeenkatu 24 - Puhelin 678 ja 78

Hyvä valikoima makuuhuoneen-, ruokasalin- ja konttorikalustoja. Sisustaa pankki-, konttori- ja myymälähuoneustoja y. m.

HINNAT KOHTUULLISET.

Lahden Rautateollisuus Oy.

LAHTI - Puhelimet 200 & 430

NYKYAIKAINEN

KONEPAJA—VALIMO—TAKOMO

VALMISTAA ERIKOISALANAAN:

Sahalaitos- ja puuseppätehtämkoneita, Myllykoneita, Turvepohkutehtämkoneita, Niagara-vesipumppuja, Punnitusvaakoja ja -painoja.

Kaikenlaisia korjauksia toimitetaan.

Kaikenlaisia

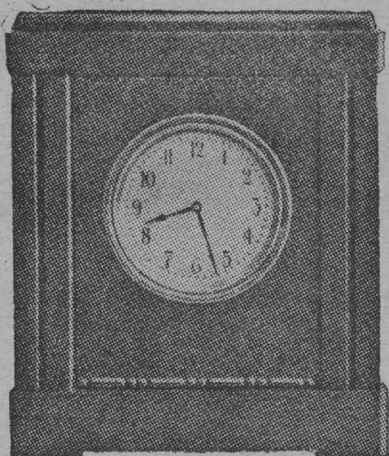
Kesä- ja talviajokaluja

sekä työrattaitten pyöriä valmistaa taatusti ja halvalla

Kurikan Ajokalutehdas

Os.: KURIKKA.

Mitä voidaan saada aikaan „Säästökellolla“

Sillä voidaan huomaamatta SÄÄSTÄÄ sievoinen pääoma. Sillä turvataan jälkeenjääneet kuoleman sattuessa.

Kaikki tämä voidaan koota pienistä summista jotka muussa tapauksessa helposti voivat kulua hyötyä tuottamatta.

Säästökellovakuutuksia myöntää:

Vakuutusosakeyhtiö VERDANDI
TURUSSA

Yhtiön asiamiehet esittävät kelloa kodeissa ja antavat lähempiä tietoja ehdoista.

Yhtiön konttori **Vaasassa** Kirkkopuistikko 19,
Puh 805.

Päädustaja Seinäjoella **tarkastaja M. Vierimaa**,
Puskantie 5.

Käykää katsomassa
meidän monipuolisia

Huonekalu- varastojamme

HUONEKALULIIKE
MIKKO NUPPONEN

LAHTI

HELSINKI

VIIPURI

Vuorik. 20

L. Heikink. 14

Linnank. 14

Lankoja,
Huopapeitteitä,
Sarkaa,
Pukukankaita sekä
Hartiahuiivia

parhainta laatua

valmistaa

Jepuan Villakehruntehdas O.Y.
Jepua.

NYKYAIKAISSA SISUSTUKSESSA

on valaistuksella yhä suurempi merkitys. Vain todella tyylikäs, hieno valaistuslaite voi saavuttaa yleisen hyväksymisen.

Meillä on kaikki alan uusin ja kaunein. Rikkaassa valikoimassamme vaihtelevat funktionalistiset valaistuslaitteet — esim. kuutionmuotoiset ATRAX-valaistuslaitteet — rinnan antiikkilamppujen kanssa, joista viimemainituista MARIA THERESIA-kruunut ovat erittäin viehättäviä.

Kun kysymys on lampuista, on IDMAN sen ratkaisu.

IDMAN

Mikonkatu — Kulma — Aleksanterinkatu

MAAMIEHET!

LABORIN

VÄKIREHUSEOS,

RAVINTOSUOLA tärkeine jodilisineen,

POIKASREHU 'OVA-K' kananpoikasille,

KANANREHUSEOS 'OVA-I' ensi vuoden munijoille,

KANANREHUSEOS 'OVA-II' vanhemmille munijoille valmistetut tieteellisten tutkimusten ja käytännöllisten kokeilujen pohjalta

ovat taattua tavaraa.

Keskusosuuskunta LABOR r.l.

Helsinki, Porvoo, Loviisa, Tammi-
saari, Turku, Vaasa.

Metsänhoitaja

Arno Calamnius'en

Metsätoimisto

— Kokkola — puhelin 655 —

Suorittaa metsänarvioimisia (luottoa varten).

———— kiinteistöjen arvioimisia

———— metsien ja maiden luokittelua

———— metsien leimauksia

———— puutavaran myyntiä

XX Yli 20 vuotinen ammattikokemus XX.

S. VUORIO

MAALAU-, TAPETTI- ja MATTOLIIKE

Helsinki Unioninkatu 30.

*

Alallaan monipuolisin liike maassamme.

Valikoima suurin.

Hinnat huokeat.

Säästäminen

luo Teille tulevaisuuden, Teidät riippumattomiksi. Pienemmätkin säännöllisesti tehdyt säästöt kasvavat lyhyessä ajassa hämmästyttäväksi pääomiksi.

Avatkaa säästötili

lähimmässä
konttorissamme!

Me maksamme korkeimman koron
ja suurpankkina tarjoamme Teille
varmuuden.

Maakuntain Pankki Oy.

Jalasjärven Säästöpankki

Säästöönpanijain saatavat

14 milj.

Maksaa korkoa

7 $\frac{1}{2}$ $\frac{0}{0}$

**Säästäjään pankki maksaa säästäjälle
parhaan koron.**

VAITIOLO VARMA.

Hotelli Helsinki

HOTELLI HELSINKI

*matkustajahuoneineen, ravintoloineen,
kahviloineen ja juhlahuoneistoineen*

Suosittelaa

HALLITUSKATU 12.

HOTELLI COSMOPOLITE

Kalevank. 4. Puh. 25947, oma keskus.
Huoneiden hinnat alkaen 30 mk. Omalla
kylpyhuoneella 50 mk. vuorokaudelta.

HELSINGIN UUDENAIKAISIN

HOTELLI

Keskuskatu 5.

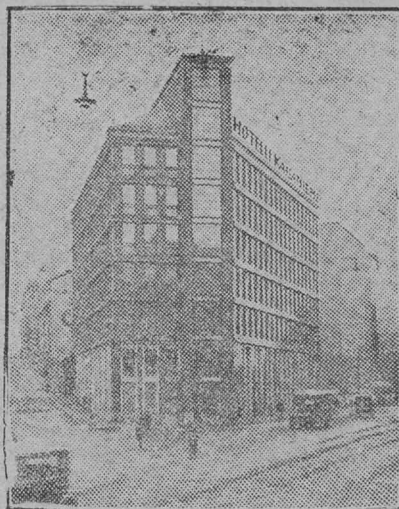
*Huoneita kylpyhuoneineen. Kaikissa
huoneissa lämmin vesi ja puhelin*

30 Smk. alkaen.

Juomarahat yhdistetään laskuun haluttaessa.

RAVINTOLA

Ruoka tunnetusti parasta.

Helsinkiin matkustavien

on hyvä pitää mielessään, että
nyt on pääkaupungissamme vih-
doinkin täysin suomalainen ensi-
luokan hotelli, nimeltä „KAISA-
NIEMI“. Se on sitäpaitsi komea,
mukava ja hämmästyttävän huo-
kea — jo 30 markalla saa sieltä
hyvän huoneen puhelimeen.
Tilatkaa sieltä huone itsellenne.

Puh. 129 **HOTELLI SUOMI** Seinäjoki
Viihtyisiä huoneita suositellaan matkustajille.

Seinäjoen Seurahuone

Ajanmukainen hotelli paikkakunnalla.

HUONEKALUT

velvoittaa oikea LAPUAN HENKI ehdot-
tomasti ostamaan liikkeestämme. Ainoa
suomalainen huonekaluliike Vaasassa, jon-
ka kanta kommunismin nähden on ollut
aina selvä.

VAASAN HUONEKALULIIKE

VAASA. Vaasap. 9 - Puh. 1481

OULU. Pakkahuoneenk. 13 - Puh. 1173

Ab. Otto Rodén Oy.

KOKKOLA
YKSPIHLAJA

Laivakonttori

Laivansuorija

Huolintaliike

Perustettu 1884 — Sähköosoite: Rodens

**Oy. Yxpila Stevedoring
Company Ltd.**

Pääkonttori: Kokkolassa

Haarakonttorit: Ykspihlajassa
Himangalla
Möllerinlahdessa

Ahtausliike

*Puutavarain
huolintaliike*

Sähköosoite: Stevedoringco

Etelä-Pohjanmaan Pankki O.Y.

Pääkonttori LAPUALLA

SIVUKONTTORIT:

Helsingissä, Kauhavalla, Seinäjoella,
Turussa, Voltissa ja Ylihärmässä.

**Talletuskorko 6
kuukauden irtisanonta**

8 1/2 %

**Juoksevantilin
korko**

6 1/2 %